

8255

III

Pawlicki III 6.

8255

III

1. Wyciagi, zdania, uwagi filozoficzne.
str. 1-53.

Warszawa r. 1866 i 1867.

2. Dyaryusz filozoficzny.
str. 53 i nast.

Rzym 1879.

Oscar
Shu
Rto
jak
erto
to
ob
inn
cran
jeat
Lan
sam
23
sam
pneu
T
cri
~~ip~~
ly
zen
and
ust
Ma
Fra
jed
in
dun
lab
ip
Q
at
col
am
pam
ry
Kari
ray
fun
Z
pu
por
poh
ped
chr
La
Vir

dla wiedzy duchowej" pamięć duchowa i wyobraźnia duchowa. Dwie zaś systemy: z jednej strony
 rozum ~~rozumny~~ rozumny (entendement naturel), z drugiej rozum logiczny (entendement logique).
 Wtedy, analogicznie, tak samo: będącymi zmysłowość (sensibilité), receptywną i wrażliwą
 dwa zmysły pierwotne będą: imprezyjny wrażliwy i aprehenzyjny wrażliwy (impression-
 zion externe), dwa zmysły drugie: imprezyjny i aprehenzyjny wrażliwy. Stąd dwie systemy:
wrażliwość zmysłowa (sensation) i wrażliwość (sentiment). (18)

Wola, która w sobie zawiera nasza, okazie się wynikiem determinacji wzajemnej myślowej i wrodz. Gdy myślowa jest pasywna, będzie wola animowalna (spontanée), gdy wolna, będzie wymyślna (réfléchie). Pierwszą oznakami, anécançois physique i énergie physique, a syntetyczną instynkt. Drugie oznakami: deliberacja i wybór, a syntetyczną, chęć wolna (volition libre). Ale chęć wolna napotyka się podobnie jak i instynkt, a instynkt nie wcale w chęci wolnej. Stąd dwa zagadki problema rozumienia w obu drugiego, a wszelkie wyniki analizy odpowiadają nam do nowej formy prostotnej dwójki.

[illegible]

II. La synthèse absolue de l'élément multiple
et de l'élément spécifique peut être atteinte.

iii. Peut-on déterminer rationnellement les relations possibles du problème de l'anthropologie ?

Antropologia speculatywna szuka szaty absolutnej między pierwszymi: relatywizm i
jehowizm - będzie to filozofia białkowi, czy ona jest możliwa? Dwa pierwiastki są stałe
całkowicie odmienne, szaty nie odmiennej nie można pojąć, nie przysięgamy ani jemu, a ut
i jest ostateczną "ja" absolutną, szaty dwóch wspomnianych pierwiastków. - 23 -

Spekulacja dochodzi prawa, mającego doświadczenie - czyli tego prawa iż tak koniecznie jak
ono samo a ponieważ pyta być przemianą pat sąadaniem problemu, ratem więc drugi
wskazuje do odpowiedzi i na wskazane przez samą pytanie. - 25 -

Speculatywna antropologia, o ile buduje, metodą jest, o ile wybudowana, systemem jest -
jako metoda przedstawia się ona nauka otwartej jednolitej w. signatu specyficznego, jako
system jest ona nauka systemu uściślonego w. wskazaniach normatywnych; któregoś z tych
nazwy rodzaju. - Skąd można system objąć się z metodą, która w systemie -
jakoś się odnosi do innych formułek chronologicznych, a więc do porządku
konkretności epoki. - 26 -

Do utworzenia filozofii, nie poratamy żadnych osobnych rzeczy, żadnego wiążącego narzeczcia w tych, których antropologia doświadczalna nigdy; ta zaś na każdej swojej krocie spotyka się z antyteką, wewnątrz niej jednolite i fenomenów wielokrotnych, co. podaje jej sobie i jako metoda i jako system i spekulacyja nie powinna także posiadać tego prawa i powierzyć ze względu na refleksyę, poprzez metody i. porównania pewnego w myśli, przynajmniej pewnego rodzaju chowa-

logické metódy, a nie systematické, ktoré konštatujú vyjadrenie dôvodu tých prirodzeností je na
jednej i tej samej línii stavia. - 27. -

Metoda jest nauka, przemianka specyficznego - a nie "antytera dwóch przemianek", ona nie jest tylko
jest określona, gdy ma wobec siebie jakas' mnogość i gdy taki przypadek ogólna forma drogi stoi w rozumie-
dra przemianki osobno jeden bez drugiego aż nie nachodzi, ale możemy w pewnej metody dać pewnego
czyto melioracjom czyto specyficznemu lub też antykonstę między nimi natych' różnocy. W 18
stanie w sposób myślenia, gdy uznany ich tożsamość. W pewnym razie pierw: melior: oznacza, Deter-
minuje pierw: specyf: w 2° na obrot - a w 3° oba pierw: wzajemnie się oznaczają. - 2f. 28 -
Taki może filozof w obu metody napr: ten więc stanowią, stał ten filozof metody: dog-
matyzm, krytycyzm, abstraktyzm. - 28. -

"Pienotua dwojista" dwóch wspomnianych gwiazdek nie patarla się na siebie w trzech
oraz stopniach - stała nowa antylerg i nowa stanowiska, jakie przewoź w obu nich papir' morze
or. nowa systemy. - 29 -

Doğmatygm može vyrodiť az 14, klytyzgm ma ich 5, a absolutygm 3. systeny te
rozbiha autor nasledne.

Libret Du dogmatisme. piew: speyg: oznaczony w metode piew: piew: wielorakony - par-
mura zię bez pytania istnienia niezgodnego punktu między dwoma problemami piew:
a nastawiona zię do problemu tego postępowanie antropologii dośw. indywidualnej - 31 -
piew: wieloraki owocia / determinacji

[illegible]

34.35 -
 35 -
 36 -
 37 -
 38 -
 39 -
 40 -
 41 -
 42 -
 43 -
 44 -
 45 -
 46 -
 47 -
 48 -
 49 -
 50 -
 51 -
 52 -
 53 -
 54 -
 55 -
 56 -
 57 -
 58 -
 59 -
 60 -
 61 -
 62 -
 63 -
 64 -
 65 -
 66 -
 67 -
 68 -
 69 -
 70 -
 71 -
 72 -
 73 -
 74 -
 75 -
 76 -
 77 -
 78 -
 79 -
 80 -
 81 -
 82 -
 83 -
 84 -
 85 -
 86 -
 87 -
 88 -
 89 -
 90 -
 91 -
 92 -
 93 -
 94 -
 95 -
 96 -
 97 -
 98 -
 99 -
 100 -
 101 -
 102 -
 103 -
 104 -
 105 -
 106 -
 107 -
 108 -
 109 -
 110 -
 111 -
 112 -
 113 -
 114 -
 115 -
 116 -
 117 -
 118 -
 119 -
 120 -
 121 -
 122 -
 123 -
 124 -
 125 -
 126 -
 127 -
 128 -
 129 -
 130 -
 131 -
 132 -
 133 -
 134 -
 135 -
 136 -
 137 -
 138 -
 139 -
 140 -
 141 -
 142 -
 143 -
 144 -
 145 -
 146 -
 147 -
 148 -
 149 -
 150 -
 151 -
 152 -
 153 -
 154 -
 155 -
 156 -
 157 -
 158 -
 159 -
 160 -
 161 -
 162 -
 163 -
 164 -
 165 -
 166 -
 167 -
 168 -
 169 -
 170 -
 171 -
 172 -
 173 -
 174 -
 175 -
 176 -
 177 -
 178 -
 179 -
 180 -
 181 -
 182 -
 183 -
 184 -
 185 -
 186 -
 187 -
 188 -
 189 -
 190 -
 191 -
 192 -
 193 -
 194 -
 195 -
 196 -
 197 -
 198 -
 199 -
 200 -
 201 -
 202 -
 203 -
 204 -
 205 -
 206 -
 207 -
 208 -
 209 -
 210 -
 211 -
 212 -
 213 -
 214 -
 215 -
 216 -
 217 -
 218 -
 219 -
 220 -
 221 -
 222 -
 223 -
 224 -
 225 -
 226 -
 227 -
 228 -
 229 -
 230 -
 231 -
 232 -
 233 -
 234 -
 235 -
 236 -
 237 -
 238 -
 239 -
 240 -
 241 -
 242 -
 243 -
 244 -
 245 -
 246 -
 247 -
 248 -
 249 -
 250 -
 251 -
 252 -
 253 -
 254 -
 255 -
 256 -
 257 -
 258 -
 259 -
 260 -
 261 -
 262 -
 263 -
 264 -
 265 -
 266 -
 267 -
 268 -
 269 -
 270 -
 271 -
 272 -
 273 -
 274 -
 275 -
 276 -
 277 -
 278 -
 279 -
 280 -
 281 -
 282 -
 283 -
 284 -
 285 -
 286 -
 287 -
 288 -
 289 -
 290 -
 291 -
 292 -
 293 -
 294 -
 295 -
 296 -
 297 -
 298 -
 299 -
 300 -
 301 -
 302 -
 303 -
 304 -
 305 -
 306 -
 307 -
 308 -
 309 -
 310 -
 311 -
 312 -
 313 -
 314 -
 315 -
 316 -
 317 -
 318 -
 319 -
 320 -
 321 -
 322 -
 323 -
 324 -
 325 -
 326 -
 327 -
 328 -
 329 -
 330 -
 331 -
 332 -
 333 -
 334 -
 335 -
 336 -
 337 -
 338 -
 339 -
 340 -
 341 -
 342 -
 343 -
 344 -
 345 -
 346 -
 347 -
 348 -
 349 -
 350 -
 351 -
 352 -
 353 -
 354 -
 355 -
 356 -
 357 -
 358 -
 359 -
 360 -
 361 -
 362 -
 363 -
 364 -
 365 -
 366 -
 367 -
 368 -
 369 -
 370 -
 371 -
 372 -
 373 -
 374 -
 375 -
 376 -
 377 -
 378 -
 379 -
 380 -
 381 -
 382 -
 383 -
 384 -
 385 -
 386 -
 387 -
 388 -
 389 -
 390 -
 391 -
 392 -
 393 -
 394 -
 395 -
 396 -
 397 -
 398 -
 399 -
 400 -
 401 -
 402 -
 403 -
 404 -
 405 -
 406 -
 407 -
 408 -
 409 -
 410 -
 411 -
 412 -
 413 -
 414 -
 415 -
 416 -
 417 -
 418 -
 419 -
 420 -
 421 -
 422 -
 423 -
 424 -
 425 -
 426 -
 427 -
 428 -
 429 -
 430 -
 431 -
 432 -
 433 -
 434 -
 435 -
 436 -
 437 -
 438 -
 439 -
 440 -
 441 -
 442 -
 443 -
 444 -
 445 -
 446 -
 447 -
 448 -
 449 -

Wagauna detenzarja driti pism: v dogm: daje dogm: negativny a. syn-
kretizm - puzpazana se vprazditi, se sformirani driti pism: jest negativny, ale osebno
samoodreda, ne pobala by do se sformirani p. utvarjenih nit, puzpazana se vprazditi malkic
samoodrednega italcenja, Tjako se p. negativna negativnaja, v tone itorej dva pism-
ne sobi pism: beremamotovo tako v vprazditi malkic puzpazana se dlevoj. Synkretizm
pism: da se malkic ale tyko jest varstvom pozitivnega malkic negativnaja - 35-
Section I. In dogmatice positiv.

gdz prem: wielor: determinacje prem. specyf: mamy monizm wieloraki; gdz prem:
specyf: określa prem: wielor: mamy monizm specyficzny. Wrazem determinacja ob-
wiedza dwulicem ob-

Exercice 1. En monisme multiple. En monisme multiple absolu.

[illegible]

do koje kienatku natura autor naprednije systemy Fudzi, manomire system Kapili - 37 -
poten filozofov jodokih - kuanagor pot na prepisen od mon: uelov: abzol: do ruzo antyroz
do sensualizma - 38 -

Filozofie polity, tak dynamiki, tak mechaniki, najozytkej przy wyznaczeniu - praw:
melodiki - nie można nie pojąć przez dywizję melodiki, najozytkej ich przez to sam
przez ich istoty, jakże gdyby to upoważniało i wskazywało na wyznaczenie praw.

Tales, Anaximenes i Džener stoją wobec nierówności meloracji, w której braki
podnosi - Peraklit podnosi dynamizm do humanizmu melor: a mechanizm rozmyśla
się zjawiska także do ionizmu przez: obry. - 39 -

Porznie mechaniczne na przed dynamiczny k Kongu, ni prowadzi filozofia do rozważenia
dusza i materji. Koss fenomeny nie awarany wzrój na ymianą jedyne piersi: le-
za proste (poczucia) suchy wstawiania się, które obywateli się w awerton'ności, wstany
chłbiej pomyśle tych mchów remator piersi: melor: i stawny nad awerton'nością dusze
Który ję pomara i pomyśle. - 20 -

Na Anaksymandra wymienioną rzecz porusza' materji, jakie sam pier. się otrzeje-
Anaxagor wbi kółk obłazgi nępnio, wyestery nępniości piers: spozof: dach nie-
materjalny porusza nępniości. Ale Anaxag: nie wyobrzył ostatek nępniości zty'
myli, chęty się mępnio nępniości: a dualizm: - 20 -

Liby primum agdy (monim wclor: abol:) nshorai' pnd parowaniem duske, mela
 "puzerai' pruw: wclor: yzaleu" pnyy pnykt ojeria, kshy Lencipe i Demolkyt udingi
 w atomirnie - w atomie spoywa pshoi' pruw: wclor: Feshat atom parawen mntey:
 i wicherolay pnt wredonawshis, oia wshy zis mitorawca Demolkyt: Epithora, Sh-
 kreer. Feshatwana (kshy ksholgi, w duna rareru jnt matery: i poydz'uz) - 42.

1. wzmógł nasach wyprawiać do nauki Koebes, Helvetius, Holbach, Uobry innych
Staniąca us do wyprawy w jesi ugił baa: -44-

is a protoplasmic organism (Bichat - Cuvier - Brown - Gall) - 44 -

[illegible]

Pravda je Bolesti učenem se soba u zgradovis, poniknati učenem vstati vni piznotu
prijemlje prouatkovni učenem, vimeu d iat piznot - 46 -

Calanus ovesny reprezentant tej sałki: nasza istota jest plowien organów, organów
obrazu wadzenia, które na pomocy nerwów pociągają się, stoją się sensoryami
pocierpocami, atkami na du i wli. Wadzenie organów, nie pociągają się indyfi-
kacja nerwów, pociągają się z sensory, sensory jest zmyślowności organów (sen-
sorytate 'en arte) a zmyślowności tylko pociągają się materji organów. Pociągają
sensory i pociągają się pociągają. Stoją się z zmyślowności organów (i. d.)
- 77. 48. -

Donassais: myśł o tćm, jćt organizm wyprawić nastronę miedzowć. Inna, nie
mogć być substancją, i nienie jćt „rele. vens” jćt, to nieniem, kćto wtćciejć

wyśmienione w naszym mowie - de l'imitation de la folie, I. 563 - fitowcy Kłom mowa, w upiśnieniu wyśmienione
duery, wopis na chorobie mowa - 48 - saktie Lauvelin -

[illegible]

II. Du sensualisme.

[illegible][illegible][illegible]

Lothke popyrnyj dnars dnachovj v. sabetavoj v. volij jedz volj. od metkiy odnati-
ale gyt ja nivarivajj osobno, dnars ta. vstavivie nivas ni jest - tablica gyt -
sensarja i reflektarja iz puzyneni nivy.

Harveste specierum: monum: ueloc: abrol: ea tunc in sexual: a proia sub penne
specierum dualisum - dicit uimatergalay ject hystolera, yaga angaty uir uenit ueloc - 58
III. De Humanis ne multizet. - 59 -

III. De l'innocence multiple.

Monium melor: twierdzą, że pew: melor: jest niezmienną realnością; układa realność tę
 + pew: Ktożby tego punkt wyraża on nie dostatecznie, a pew: raczej przybliżenie, obrazy.
 Humanizm melor: spotraczył się z niedostateczną analizą, przyjął na pewno wstąpił nowa,
 wyraża od doświadczenia, miedzy rozumowej intencji, która ma wprowadzić harmonię do chaosu,
 "Ktożby nie monium melor: pogodził. (60) Za pewno tej stadoły, która ma odzyskać legemore
 melor: pew: i tak, dotrze on do źródła melorabotki; namany melorabotki tej specyficzne
 charakteru: tylko intencji rozumowej miedzy' nie będzie, aby podać sobie sprawę z własnej
 natury melor: przemian i pily dar' definitywa, która go obejmuje w całości. (61)
 Dotyczy to pewnych dynamicznych intencji, które go obejmują w całości. (61)

ostatni i prawdziwy dynamizm jest przedstawieniem humanizmu metor: ksenokrat uolewa
nad utrudą myślową, ale dla tego nie jest idealista, gdyż nie myśli o zaniechaniu lew
myślowej analizy, jakiej nie myśli poprzedzić jego. Przewyższając się bezustannie, (hist. de anim. I. 2, 16)
treba się wznieść nad to rozpytywanie się, czy istnieje myśl, która światem przewyższa.
Ta myśl przewyższa, ta biała podoba, nie różni się znacząco od świata, ona to samo co ogół
rzeczy, których ona przemiankiewicz, ona jest ogniem, który rodzi wrażliwość i który odo-
wanymi strankami na dune porządnie. "Świat jest nieg i jest bóg, jeden i jeden i jeden
nie grozić; być, jest i będzie ogniem rozple się zym, rozpalę się zym się ogarnę zym i pewnej
mierze - (Elem. Alca. Prom. p. 579) (61)

Ale uchem to męzne wyczytanie się, te przemiany: to wzbudzenie się boskiego ognia.
 I tańca pędów: pomiana wielość (meloraton) wybruchać, wyprężyć je w taki się rodzaj a wyprę-
 żenie wyprężyć. (Hist. de For. et Os. 25) Tęcej wyprężyć: filozof dar'nie może, wyprężyć naj-
 wyprężoną pędów, wyprężyć: się na odrębne istnienie lub zbawianiem z całego
 pędów: melor. [62]

[illegible]

ne manowar, kółko, ucięcia kłosa lub zbytnie zapalone wątrogi, ale całe imi potępiły
opowiad obojnie, i z samowolnym prawnictwem chciały wnieść do obywateli, sprowadzić
i do nich podproszony, gwałt chwiejnia, który dogmatyści. Nie dozwolili oni pracy swojej
nie wulki, bo ktoż i z niej wyjęty, lwinie hercegi i smutne obywatela, jak ony nowe
miałem, dozwolony ich pochodni. Niezawisłości chwiejnia nie wyjęty z hercegi, które
stwierdzić na tę samą nie przystają, bo dopiero w sobie wziętych potęgi, wulki kłosa
wyjęty w pewną, niewybitną formę. Podnieśliśmy wnieśli w tym sobie do-
wiedzi się przystają, wyjęty pod dźwięk marmaru. Wulki wnieśli do siebie, marmaru
wobowiązuje marmaru, nie przystają, ale imi formę marmaru, marmaru obywateli
wulki wyjętych lub obywateli przystają do gwałtu przystają, marmaru
im, nie przystają hercegi się przystają, marmaru przystają kłosa, marmaru

[illegible]

[illegible]

Rod. III. Względnie systemy dają się sprowadzić do kilku typów pierwotnych.
Jedną myśl zasadniczą zawiera: Jest takie że il y a pour la raison une
infinité de manières différentes de voir et de comprendre les choses. Et comme
il n'y a dans les systèmes que ce qu'il y a dans l'esprit humain, le nombre
des systèmes véritablement différents, ou pour mieux dire, le nombre des familles
des systèmes sera absolument le même que le nombre de nos différentes manières
de voir et de comprendre les choses. (p. 171)

[illegible]

a) Istota dogmatyzmu. Istotą jest tożsamość między pojęciem i jego wyznacznikiem, albo między pojęciem a jego wyznacznikiem, albo między pojęciem a jego wyznacznikiem. Istota dogmatyzmu jest tożsamość między pojęciem a jego wyznacznikiem, albo między pojęciem a jego wyznacznikiem, albo między pojęciem a jego wyznacznikiem.

[illegible]

Notowz. IV. (str. 32 - 33) O psychologicznym porządku głównych systemów. Formy pierwotne, do których odnosił się wszystkie systemy, nie są doskonałe, lecz mają swój stopień i w sobie same ludzkiego (32). Wiedza ludzka jest ograniczona; jeżeli z jednej strony dochodzi jej granic do niedużej niesgranicoj, absolutnej, to z drugiej strony pogranicza w innych obszarach. Rozum ludzki, stwórcza tej wiedzy, ograniczony, jak ona, przedstawia dźwięk, rozmiar, siłę, i kolor, i wielkość. Niektóre myśli wielkie, uświadomienie tylko jego siły, i ten, co wiedza jego rozumienia i prądów, nie mieli, się znowa za jego pomocą dochodzi porządku swoich rzeczy i myśli rozumowania. (str. 32)

Wielkość nie dogmatyzm, przeciwnie dwójakiego w rodzaju. Bo ten świat ludzki niejako jest podwójny. Świat mroczny dla nieskończoności, więc nie wolno i potępiać, sprawdzać i wprawić do wielkiej sprawy, druga podlegająca wrażeniom świata rzeczywistego, przynajmniej do skończoności, więc nie bierąc i od niej wielka sprawa, tak jej nie odaje przynajmniej, przeciwnie myślenia. Tak dwa światy wady, dwa wady poznania. (33)

[illegible]

jeżeli nie występną pod wpływem warów przyrodniczych z resztą, jeżeli kiedyś po-
jawią się i ichimi dźwiękami przedmiotem, wtedy skłoni je do pewnego wariancia
miejscowa na pierwsze i drugie miejsce. A jeżeli wtedy je do pewnego wariancia (nie odległości
przed logiczną dedukcją tej dany wariancia) je do pewnego wariancia, nie
zależności od przyrodniczych, który tylko jest systemem wariancia, lecz dźwiękiem
do naturalizmu, jego nieubytowanego następstwa. Skoro więc, istota, nie wariancia
miejscowa jest jedyną wariancia między innymi, a wariancia tylko wariancia, na pomiar
którego układamy dane przyrodnicze, na pomiar, którego wariancia wariancia przez wzglę-
dnie przedstawiamy w postaci a postaci przez abstrakcję w idee wtedy trzeba także
przejść, nie to, co wariancia wariancia, wolać wariancia w wariancia, jedyną także
wariancia wariancia. Zostaje wtedy tylko wariancia wariancia, wariancia wariancia wariancia
materializmu

Uwaga. Tutaj nie angielski, materializm nie jest wstępnym słowem sensualizmu, mianowicie nie bierze się za siebie i nie dochodzi do materji, lecz by być naukowistwem i po-
zytywnością opiera się do rozpoznania materji. To nie jest malarstwo, jest idealizm.
W sensualizmie nie ma już jednak ale sfery powstania i powstaje idealizm.

10) wzięli o pół godziny wcześniej dwójka z 2. i 3. klasy.

Teżi przekonać o niemożliwości dochodzenia o różnych siłach do racjonalności prawdy,
i nie wpaść na żadnej innej drogi, niż na wykładnię i wykładnię takiej, wskazując, że
na dobrociach ciemności i ciemności, nie możemy być na pewno w pełni, ponieważ prawda
w różnych granicach (to jest) wykładnię innej lub innej ogólności, które, jednakże
jakoś ma być logiczną, ponieważ wykładnię nie do wykładnego, nie wykładnię siebie samego
Oto wykładnia (136).

Antes paguaję; nę pan ten nie odpręczyłi naszego dęlowi i pię nie pęzko nięle
w nim nie męduję (37)

Wobec tego, po wyłączeniu z zakresu, który ma być przedmiotem badań, chorób, w których nie ma żadnych zmian lub grubości powłoki pierwotnych, wyrażających, wreszcie, wzmiankowanym dachem brzośnie i nadzwyczajnie pod wpływem różnych przyczyn, dyfuzji, kłopotliwych, a nie i wyrażających panterizm (49); jest on wynikiem dogmatycznym, albo jest przesadnym idealizmem albo również brzośnie naturalizmem. Takie i drugie

niekiedy doświadczyć; materializm XVIII wieku ~~nie~~ nie mógł być panowaniem w idealizmu Spinozy. Hezary
braku wiary w „wymiaru” był i spójnością jego na powrót jednego tylko pryncypia, niejako o to
wzrostu w materializm, nawet konieczność „przejściu” musiał, nie mogło to być: co nie spiera,
tylko jest sposobem istnienia, tylko manifestacją, wyrażeniem owego pryncypia - wtedy dochodzimy
znowu do panowania. (45)

Na koniec jest jeszcze rozprawa mistyczna. Składa się z sześciu rozpraw: 1. o naturze i o naturze duszy, 2. o naturze i o naturze duszy, 3. o naturze i o naturze duszy, 4. o naturze i o naturze duszy, 5. o naturze i o naturze duszy, 6. o naturze i o naturze duszy.

Stak p. atenuat pierwotnych systemów tuz iorina u p. atenuat; sportyżym sta tego, znie
u niego nie spada, p. atenuat p. atenuat wielkiej miary, 4:

[illegible]

2) Wzrost systematyczny sprowadza się do podziału na czynniki. Te czynniki niekiedy sąsiadują, co więcej
wielka podziałka na podwójnego rodzaju, a mianowicie: „sensoryj” (sensoryj) i „reflexyj”, a podwójnego
faktów, których sam dostarcza praca i „objawów”, które sam daje dawać. Stąd się
nie potężne objawy i obawy, które nie są praktycznymi różnicami i przede wszystkim
i idealizmem. Stąd dwa rodzaje faktów, których podziałem możemy się (zadawanie; „wzrost-
dający” wzrost jest ~~to~~ dający, musi być dzielony na „sensoryj” albo „sensoryj”
dzielony (188).

Sensualizm nie ~~zawiera~~^{zawiera} istnienia ani imięta duchowego ani drugi ani jej działalności;
ale uwaga: "materializm" przygotował po pierwszym króku między ludźmi, wiecie on mały umy-
stowe na wzór dostępnego umysłowi, duchowe ani mały na otworem głębi umyłu prostego.
Sensualizm nowy nie zawiera, nie zawiera nie istnieją imięta przygotowany i pierwszy
to obłąkany... ale...
przez jednego, stawi się na drodze, między obłąkami.

[illegible]

Guineayim qizisi us baxro poizot; oqirniy mitonin paxudy, ayalti, pi oqigai takkox, qiz polonay
imalko, ox u daniyigungh qizetaxob, duxat ayalti, paxudy duxat. 99.

«Je jest to porzeczanie najniżej filozoficznej i ściśle jej, świąt go najwęż, nie tylko ofe-
zofii nie waga, wyobrażenia, lecz nawet o ten nie co jest system. Po wyjaśnieniu systematycznie»

jednego pierwiastku do podzielenia dwóch pierwiastków, których jedna nie x dawać się
zgodzić do drugiego w owym pierwszym myśleniu. str. 87.

Not. II. Powrót Kairdy z dwóch epok na trzy okresy. str. 91-97

Widzimy pierwszą a drugą epokę filozofii nadporządkowaną sobie - myśl ludzka odbyła u
jednej i drugiej wój wój po tych samych stopniach. Na metodzie myśli ludzka obrabiała
dogmatyczne przesłuchania w świątyniach - a Grecji filozofii w przemysłach powstałych w nich
zwykłym jest w tym samym kierunku. Po innych próbach, w których myślenie
Sokrates zwraca uwagę na obywatela, dając paradygmaty, za pomocą
których obywateli nie miało być obywatela. Dzięki tej metodzie powstała dla wielkich sobie
przez siebie systemy, Kartona i Arystotelesa - a to co, drugie i myślenie doskonałe. Na
myślenie wyrażonych, myślenie Lenon i Epikura dla ogółu; popularizacja filozofii. Znasz
myślenie zachowało się, natomiast i na nim któryś z tych okresów filozofii: staro-
żytność, średniowiecze, nowożytność: myślenie, dogmatyczne, pozytywne.

Po odkryciu myślenia Akademickiego i bieżącego, po przetrwaniu pierwszej epoki myślenia
dla ludzkości, myślenie nowożytności, myślenie, które miało do drugiego okresu
myślenia, które do drugiego okresu. Właściwie myślenie, które miało do drugiego okresu
dla ludzkości, które nowoplatonizm i nowopitagorejskie przesłuchania. Starożytność
właściwie jest nie raz jeszcze w sobie przed siebie.

W nowożytnej filozofii ma się być podobnie: przez myśl ludzką powstała, pod
władzą nieograniczonego testu - potem raz po raz 2gi okres, wyprzedził się na
ten sposób, które 1) was obywatela nie są ani w pierwsze próby samodzielnego myślenia.
2) was wielkich systemów XVII wieku, was nowożytnych Platonów i Arystotelesów -
3) wiek XVIII, was myślenia, które myślenie, które myślenie, które myślenie - po sobie
wspomina się ten okres, który w myślenie, który w myślenie, który w myślenie, który w myślenie
podobnie do tej, która przedziwnie nowoplatonizm - woli rozumieć, w nowożytności
epoki filozofii: -

Uwaga laty tu i tam, które myślenie, które myślenie, które myślenie, które myślenie, które myślenie
wskazywać, które myślenie, które myślenie, które myślenie, które myślenie, które myślenie
do, które myślenie, które myślenie, które myślenie, które myślenie, które myślenie

Not. X. Deduction psychologique de l'idée de la périodicité humaine. str. 101-106.

Auton twierdzi, że ludzka psychika w sobie takie trzy stopnie myślenia - które myślenie
w sobie i w sobie ludzkim - myślenie, które myślenie.

Od str. 107 raz po raz

Deduction Partie - Rozdział myślenia systemów.

Not. I. Obj. de cette nouvelle partie. str. 107-114.

Dans cette manière de considérer les systèmes, aucun d'eux ne peut être regardé
comme l'image fidèle et complète de la vérité, ils ne peuvent en être tous que des
copies imparfaites. Mais quand on les compare entre eux, on trouve que les uns
s'approchent plus que les autres de l'idéal que nous concevons vaguement au fond
de notre conscience.

Il est donc nécessaire de rechercher quelle est la valeur relative de chacun
l'eux, et pour cela, il faut soumettre à une critique sévère leurs principes, les
contenus et leurs conséquences. Cet examen nous apprendra ce que chacun vaut
en soi, et ce qu'il vaut comparativement à tous les autres, et en même temps
nous apprendra et pourquoi il a été mis sur la voie de telle ou telle erreur évidente, et pourquoi
et pourquoi il a été mis sur la voie de telle ou telle idée qui nous paraît vraie.
(str. 108)

empirja tego doświadczenia mamy nie tylko, widzieć ^{nie} same wyrażenie, lecz odnosząc wyrażenie to do podmiotu
empirycznego, nawiązuje do przyczyn, które wyrażenie to wywołuje w nas a które ^{nie} jest nam. Ołów tny
wzrost od siebie pojęcia: wyrażenie myślowe, podmiot empiryczny, przyczyna wyrażenia. Później dwa
rodzaje: po pierwsze doświadczenie, jakieś podmioty, i po drugie wyrażenie to wywołuje, które przyczyna...
tych wyników było pierwszym daniem mi, jest to prawda doświadczenia, dwa inne nie pochodzą
z niego. 132. i 133.

Wolność nie, je nanka sensualistyczna jest fatalna, je doświadczenie nie jest, jeźni
niech narej istotom, je obok niego istnieje, je i rady aprioryczne, jeżone in
zrobien. Triatase iatate rewtroznego jest ber. wafpiera gozdem niech, ale nie jest
jeż użana, jeżnana; jeżnime niech ono moze być potwione, jeżnana jeżn
dnictwa dwich jeżn apriorycznych t. j. dwich jeżn potwione z innego jeżn
istota, jeż doświadczenie, i dwich adów, które nie są nam dane a posteriori a które
winnie nie potwione z doświadczenia. Takie jest rezultaty analizy, której Reid podał
właściwość jeżnana. Jeżnana on jeżnana nanka sensualistyczna. Analizy nie jeżn
potwione potwione Kant uwagami doświadczenia i lepiej uwagadnionami w krotce
wzrostu rozumu. 134.

'En réalité' nous reconnaissons deux ordres de faits, irréductibles l'un dans l'autre : d'un côté les phénomènes externes de la résistance, de la solidité, de la figure etc. que nous rapportons à une substance désignée sous le nom de matière; de l'autre les phénomènes de la pensée et de la volonté, que nous rapportons à une substance qui n'est ni étendue, ni solide, mais qui est simple et que nous désignons sous le nom d'esprit. 140.

Il nous paraît démontré que la distinction des phénomènes physiques et des phénomènes spirituels est fondée sur des raisons inébranlables; dès-lors nous nous voyons autorisés à assigner à chacun d'eux une origine différente. 141.

Waga. Twierdzenie bynajmniej przesadzone należy ci.

Sensualizm i materializm są wyrażeniem „grawitacji” filozofii, mimo to oddają one także „wzrost” i uderzają w „witalność”, albowiem są prawdziwymi „materiałami” filozofii i „praktycznymi” wyrażeniami „witalności”. Uważa się, że „praktyczność” jest „witalnością” i „praktyczność” jest „witalnością” i „praktyczność” jest „witalnością”.

indiquer : ^{ou} les explications qu'ils donnent ~~ou~~ sont fausses ; mais les faits qu'ils ont établis à constater n'en sont pas moins acquis à la science. Sous ce rapport, on peut considérer les systèmes sensualistes comme inévitablement occupés à bâtir la base solide sur laquelle doit s'élever la philosophie ; à rechercher et à étudier les faits qu'il s'agit ensuite d'expliquer. etc. 147.

Uvaga prikladu proizvoda, propisane senzacionalnomi priro. a. t. v. a.

Przed. III. O idealizmie, str. 157-180.

Idealizm jest realizm, przeciw materializmowi ... Twamy realizmowi, mowa, idealizm, istnienie
tylko nasza perspektywa, nie są one naszymi imiennymi i istnieniami ducha naszego indyferentyzmu;
ile mamy parę z perspektywy tych rozważań o istnieniu świata zewnętrznego, który by był sprzeczny
takowych, moim zdaniem, nie logika z faktu poznawczego umiarkowania. Wiemy same
tylko o jednej rzeczy, o działaniach ducha naszego, możemy więc tylko z niego naszą ob-
stawiać teorię, z istnieniem ducha naszego. 152.

Łączy idealizm z realizmem, jest ugrzewany, ponieważ aby przenieść się z państwa podległego szlachty, to dla historycznej zmiany tylko trzech warunków należy być uświadomionym: Eklektycyzm, Bożkość, Fideizm. 152.

Pichte go na najpropietsiejszemu i najzwyczajniejszemu wyrazie - idealnym 156.

seulement le moi empirique, le corps, l'existence sensible, mais encore le moi rationnel et spirituel. Le plus haut privilège de l'homme, c'est de pouvoir se connaître dans la conscience qu'il a de lui-même, et c'est ce privilège que dans l'idéalisme on attaque au cœur la réalité du moi; car son principe qui transforme tout le contenu de la connaissance en une vaine apparence, atteint aussi la connaissance du moi. La pensée du moi ne peut pas faire exception à la règle commune; elle est, comme toutes les autres, une pensée sans objet réel; et le moi, en tant qu'il est connu par la pensée, n'est qu'une représentation et rien de plus. Ce sera tout au plus une pensée qui produit d'autres pensées, un reflet qui provoque d'autres reflets. 182/183. Ainsi l'idéalisme porte en lui-même le principe de sa propre destruction. De proche en proche il consume toute réalité, jusqu'à ce que enfin le moi est lui-même détruit et que tout est réduit à un nihilisme dérisoire. 183.

Ann. II. Primauté idéalisme et matérialisme. st. 181 - 193.

L'examen auquel nous venons de soumettre le matérialisme et l'idéalisme nous a prouvé que ces deux systèmes sont également incomplets et également arbitraires: également incomplets, puisque chacun d'eux néglige une des deux sources de la connaissance, ou pour mieux dire en nie l'existence; également arbitraires, puisque rien ne justifie l'exclusion du point de départ que chacun d'eux adopte. Ces deux systèmes sont aussi impuissants l'un que l'autre à résoudre les questions qu'ils se proposent. Le matérialisme ne peut pas aller du fait à l'idée, ni l'idéalisme, de son côté, de l'idée au fait. 181.

Ces systèmes sont frappés d'un défaut plus radical encore. Le principe fondamental de chacun d'eux porte en lui-même la cause de sa propre destruction... l'idéalisme qui part de l'idée du moi, a pour dernière conséquence la négation de sa réalité. Le matérialisme qui ne sait voir partout que des êtres limités et conditionnels est obligé d'abandonner son principe... il arrive à l'infini par deux la fin. Il veut rendre raison de la vie qui se manifeste dans la matière, cette vie qu'il ne peut pas attribuer à une autre substance, puisque il n'en existe point d'autre pour lui; cette vie, il ne veut la trouver que dans la matière elle-même, il dit: c'est elle qui fait qu'il modifie l'idée qu'il se fait de cette substance, et qu'il se la représente comme une force ou un aggrégat de forces. Le matérialisme se transforme aussitôt en idéalisme. 184.

Lab. d'alg. orig. na st. 33.

St. e Merito, o la gloria dei suoi. Si può dunque dire che l'uomo si è fatto
per meritare la gloria, e non per averla.

1871
 1872
 1873
 1874
 1875
 1876
 1877
 1878
 1879
 1880
 1881
 1882
 1883
 1884
 1885
 1886
 1887
 1888
 1889
 1890
 1891
 1892
 1893
 1894
 1895
 1896
 1897
 1898
 1899
 1900

[illegible]

P. Berten powiada przeciw Spinowi: myślanie mu, że się opiera na intencji i że za jej pomocą
pragnie objąć praw: melor: i celor: i innych i pisać ich utwórów pręgiem i melodyą, jak
kiedy donosić nie mógł także jego post przyniesionym, co: jednomyślne i porządek w melodizacji:
z osobistych samowiedzy objawiającej się nie może, ponieważ braci jej w rozumnej intencji, że pomoce,
której bratanieje z bytem aboli: wtedy powiecie cały system swój wypracować a priori
z poprzednio aboli: substancji. Le tanego powie: młodszy także wyobrazić jej nie może, gdyż
myśl samego praw: sprowadzając, którego cechy wraz są precyzyjne pomysłowości, bratanie
wielkiego harmonizmu melor: (71)

[illegible][illegible][illegible]

Węzgi. Węzgi to mierności, ale nie mogą być logicznej podstawy.

Le dualisme, comme système, ne va pas au-delà de l'étude de l'homme. On ne peut donc le considérer que comme une partie d'un système général et embrassant l'ensemble des choses accessibles à la pensée humaine. Mais cette partie détermine déjà la nature et la tendance de la philosophie qui dans ses théories sur l'homme sera dualiste. Elle la détermine du moins d'une manière négative; car toute philosophie qui admettra dans l'homme la réalité des deux éléments qui le composent, ne pourra être ni matérialiste, ni idéaliste, ni panthéiste. Elle devra suivre une voie moins exclusive. Ses résultats seront moins brillants, moins capables peut-être de séduire l'esprit que ceux par lesquels le charment trop souvent les systèmes unitaires. Mais ils seront, il nous semble, plus solides, parce qu'ils seront plus près de la réalité. Une philosophie de cette nature sera moins affirmative. Comme elle cherchera, avant tout, à tenir compte des faits donnés par l'expérience, elle sera plus réservée que les systèmes exclusifs qui ont dû leur chemin en tirant sans cesse de nouvelles déductions de leur principe, sans beaucoup s'inquiéter des faits qu'ils laissent de côté.

III. 0 pantheisme. 227-294.

Panteizm jest ostatniem następstwem systemu jednolitego (unitarnej), czy to materializmu czy idealizmu. W tym sensie systemu psychizmu. 227.

La position générale du panthéisme. 220-293.

Węzgi to jest ostatni następstwem systemu jednolitego (unitarnej), czy to materializmu czy idealizmu. W tym sensie systemu psychizmu. 227.

Na stanowisku jednolitego systemu unitarnej, nie ma już miejsca dla Boga. O tym można mówić w sposób metafizyczny, ale nie w sposób logiczny. Bóg jest pojęciem, które nie może być przedmiotem nauki. 220.

Węzgi to jest ostatni następstwem systemu jednolitego (unitarnej), czy to materializmu czy idealizmu. W tym sensie systemu psychizmu. 227.

II. Approximation du panthéisme. 293-

On ne peut considérer le panthéisme comme le dernier terme d'un développement logique. C'est une idée qui n'a pas de sens. Bóg jest pojęciem, które nie może być przedmiotem nauki. 220.

alle w nowocześniejszym niemi exstist systemach. 253. 254.

Art. 1. Des causes psychologiques du panthéisme. 255.

Autos odwiecnie pantheizm religijny w filozofii: pierwszy ma glosny glos w nroju i exaltowanej zidny wlasnie plania na p. Bnglin - pantheizm pas spektakularny ma porazki nroju i z Tarniecia uigrania wstedy refleksji, porostanionij samej wolic i odrazajacej prawda pomorinych wstade. Rozbirozoj systemy tego rodzaju Tatos moia na p. Klonow, nie nie opieraj na wale na obserwacji, nie wyzatkie mi tego, nie a wstedy nroju i niej pogard, a nroju i wstady ja na indelk nazywania kiska wstady podniedzy i filozofii nroju i wstady. Tarniecia na nroju i wstady i kiskaj wstady wstady nroju i wstady, tak p. Klonow i wstady nroju i wstady, moia kiska dotorec na p. Klonow, wstady i kiskaj wstady i wstady nroju i wstady. 264.

Le point d'où veulent partir ces systèmes est précisément celui auquel une philosophie plus réservée arrive enfin avec peine et après beaucoup de travail. (Ta par' nroju, i' nroju!) Le plaçant ainsi sur un terrain sûr à la vue humaine, et désaiguant de prendre pour point de départ ce qui peut nous être connu, comment le panthéisme spéculatif pourra-t-il s'établir? 265.

Le seul moyen qui lui reste, c'est de raisonner à priori sur ce monde intelligible. Et en effet le raisonnement à priori est à la fois la méthode et l'origine du panthéisme spéculatif. 259. C'est à l'entendement seul qu'il s'adresse; c'est lui seul qu'il met en jeu; il repousse tous nos autres moyens de connaître. 266.

Les systèmes se représentent point ce qui est, mais ce qui selon leurs auteurs pourrait logiquement être; ce sont de fort beaux romans; mais sont-ils l'histoire de ce qui est? 267.

Ainsi l'ensemble des idées qui sont ainsi formées, est éminemment logique, ce qui n'a rien d'étonnant, puisque la logique seule a osé nous à les produire; et les systèmes construits de la sorte ont une unité et un enchaînement qui séduisent; mais ils ressemblent au cheval de Roland, qui aurait été parfait, s'il n'avait eu un seul défaut, celui d'être privé de la vie. 268.

Il est vrai qu'ils prétendent que les rapports des êtres entre eux sont les mêmes que les rapports de nos idées entre elles; de sorte que la logique est suffisante pour élucider des connaissances métaphysiques. - Mais sur quoi s'appuie cette opinion que rien ne semble autoriser? Sur une idée vraie en soi, nous la reconnaissons, mais dont on abuse ici et qu'on détourne de sa véritable signification. Il est certain que nous ne connaissons les choses que par les actions qu'elles ont. On peut donc établir un parallélisme entre ce qui est et ce que nous pensons de ce qui est. Mais de là à l'identité de l'être et de l'idée, telle que la p. le panthéisme, il y a bien loin. 269.

Nous pouvons donc affirmer que cette espèce de panthéisme (le spéculatif) nait d'une confusion des formes logiques de la pensée avec les lois de l'être. Il représente sur le modèle de la notion la plus générale, condition logique de toutes les autres notions, l'être premier, condition réelle de tous les autres êtres. Dans l'ordre logique de la connaissance, ce qui est à la tête du système, c'est la notion la plus haute et la plus générale, celle qui comprend toutes les autres, et de qui par conséquent elles dépendent toutes; cette notion est celle de l'infini. Cette forme de la logique, le panthéisme spéculatif la transporte dans le monde réel, et il met à la tête de toute existence l'être le plus général, dans lequel sont contenues toutes les existences particulières. Il confond par là l'ordre logique des pensées avec l'ordre réel des êtres, et il dépeint la condition suprême de toute existence sous les traits de la condition suprême de toute pensée. Ainsi le Dieu des panthéistes spéculatifs n'est qu'une abstraction vaine, à laquelle ils accordent arbitrairement une existence réelle; et comme dans

Tre: trej predlekcijske str. 1-49.

2. obrodzenia z nauki nastala jednoczynowa artytetycznej krytyki: ureni slo'ienai
klasickim nowo odkrytych amerykiet Bellady, juz, zlo sa najspierana, normy pietna i sa
samt granicz artykmu, po sa ktora, gaudierai sie nie godzilo sie piewierai. Na araznie
artykai nowozetni muij byli jednoczynowi: mieno ~~arty~~ ani niemozownej dla fterozitaisi,
mimo choc' gorajj doroznawiaim, pozelo on drugo, moga wtarno, oryginalno, bi pradziny
artykta mienosie inawej. Tak Dante, choc' ubietoria Wiergilego, stworzyl dielo, mniem
niepublie do Ineidy a piewierajajie jz jwd. Kardyn magledem. Tak samo Michal Aniol
i Rafael, choc' Kartetra ni sa wroch stawoztyngh, tony, choc' drugo nowo, samodzielneg.
Napetnie on, fatynorie postepujaj, woi, ktory nadra ich utwory podling wykonego lub muijnego
podbiei'otwa a grawitum idealen. Tak choc' postajie mienTaurine Winkedonens z Rafaelu.

[illegible][illegible]

Kontrast taki ogłasza się n. p. w architekturze: gotycki styl impetynie prąsowany
greckiemu — oparcie westoniastenskie lub kolumnist. Refena i Wiednia tak mały problem
do Panteonu, jak Leksypir do Sofoklesa. Ogromny zdmia chwalic' będzie jęka
wielki i potępi długi, wyjący kryptki wnieć się nad to jednostawion' gwałt i przera-

Ten stonach między berniechym rozumem a refleksją, istnieją wszystkie wielkości natury ludzkiej: w rozumie berniechy rozum i rozumienie porównanie; w refleksji bezpośrednia hipoteza i prawa uodowadnienia; w sferze woli rozum instyktowy i rozum naprzed obmyślenia. Tak samo w dziedzinie religii wiara ślepa i wiara filozoficzna. — Stan berniechy jest pierwotny, i konieczny przestankiem stanu rozumiechego; tak ony nas rade żyć uodowadnia; tylko filozofia uodowadnia chęć i próbowata uodowadniać od drugiego, a nie uodowadniając pierwotnego. Ale i w ten sposób, bo musiata uodowadniać od pierwotnej hipotezy, a nie chęć uodowadniać od pierwotnych faktów.

Stonach praw religijnych i praw geometrycznych; dla tego nie można dać dowodów ścisłe matematycznych; gdyż chodzi o

Wielu domaga się dla praw religijnych dowodów matematycznie ścisłych. Chęć, żeby rozum zupełnie był przekonany o prawdziwości tego, co ma wierzyć. Poserim temu zadaniu roli autor bardzo uodowadnia, że o de to koniecznym jest dla naszego rozumienia, jeżeli go kierujemy w uodowadnianiu całej naszej duchowej istoty, — o tyle jest to niemożliwym, jeżeli tylko mowa o jednej istocie naszego myślenia, o logice rozumowania, które takie rozumowanie uodowadnia. Trzeba bowiem odróżnić ogólną istotę poznawania prawdy, od istoty uodowadniania, w pomocy której duch nasz rozumuje i tworzy syllogizmy. Bóg uodowadnia rozumowania jest tylko jedna z licznych postaci, przez które prawda uodowadnia do drugich uodowadnia. Jedne prawdy uodowadnia do jej uodowadnia, mianowicie prawdy geometryczne, ale dla wielkiej liczby innych prawd jest ona zupełnie niekompetentna, bo te uodowadnia, od uodowadnia uodowadnia lub od uodowadnia moralności. (I. 48)

Wszystkie prawdy moralne uodowadnia się od uodowadnia moralności; rozumowaniem nie można ich ani zbijać ani uodowadniać, tak jak uodowadnia nie jest zdolne uodowadniać lub uodowadniać twierdzenia matematycznego. Pojęcie sprawiedliwości, moralności, uodowadnia, uodowadnia i dobrego uodowadnia uodowadnia uodowadnia uodowadnia uodowadnia. Dopuszczając tych prawd i uodowadniając ich, jest to uodowadnia moralności, twierdzenie uodowadnia. To samo powiemy o uodowadniach gustu.

To samo powiemy o „rozsądku” (sens commun), który jest tem dla prawdy umysłowej, uodowadnia uodowadnia moralności jest dla prawdy moralnej. Bóg i tylko prawdy moralności i gustu uodowadnia, nie z pod analizy rozumowania, jest wielka liczba prawd umysłowych, gdzie uodowadnia rozumowania uodowadnia, bo nie mogą być ani zbijać ani zbijać. Prawdy te są uodowadnia zawsze pierwsze uodowadnia uodowadnia, a które musi rozumowanie uodowadniać na prawdziwość, pokazuje jedynie na powadze „rozsądku” — bo bez nich nie mogłoby być ono uodowadniać ani uodowadnia, powiemy bowiem z nich niektóre przestanki wszystkich swoich syllogizmów, np. pojęcie przestanki, uodowadnia, uodowadnia, nieskonieczności, bytu, wolności i t. d. Uodowadnia, że nie uodowadnia, że uodowadnia uodowadnia — jest to uodowadnia, że uodowadnia to nie jest uodowadnia, a uodowadnia uodowadnia rozumowania uodowadnia. (I. 49.)

Paral powiada (Pensées, 1re part. 19): Les principes se sentent, les propositions se uodowadniaent, et tout avec uodowadniaent, quoique par différentes voies; et il est aussi ridicule que la raison demande au sentiment et à l'intelligence des preuves de ces premiers principes pour uodowadniaent, qu'il serait ridicule que l'intelligence demandât à la raison des preuves de toutes les propositions qu'elle uodowadniaent.

[illegible]

The first of these is the fact that the
 second of these is the fact that the
 third of these is the fact that the
 fourth of these is the fact that the
 fifth of these is the fact that the
 sixth of these is the fact that the
 seventh of these is the fact that the
 eighth of these is the fact that the
 ninth of these is the fact that the
 tenth of these is the fact that the

[illegible]

Uwaga moja. Zdania niektórych filozofów, dawnych i nowszych, o nieśmiertelności du-

Cyzeron mimo chrześcijaństwa mego i błędnego sceptycyzmu, który na jego własną parę-
wał w wyjątku myślenia, ma jednak chwałę, że nie wyjął go od sceptycyzmu Platona, wy-
tę idąc na silnym głosie serca, które nawet w wątpliwościach własnym rozumem, mo-
je odrzucił, a wtedy wygłosił surymem słony nieśmiertelności naszego duchowego jest-
stwa. Pomijam sąsiedztwo, który unosił moją, że rozumny Wątpian o powstanie duszy
i nawet o ^{istnie} prawdziwej istocie bardzo niedotknięte, chociaż, bożasliwie wypowiedzi-
ania, nie można się było po umyśle tylko przypodobać, przetrzymać a
porównaniu światła obywatelskiego, wczoraj innego sprowadzić, było pewna, że w
charakterach leżących, natchnień, i innych, które la... jako przed we-
wstrząsnąć wrokiem. Oto co mówi w swoim dziele, o niedogodności materialistom
w jego wiarę, który w nim nie różni się od innych: *in d. ex. Ks. I: Animus nulla
in terris origo inveniri potest. Nihil enim est in animis mixtum atq; concreta aut
quod ex terra natu atq; fictu esse. De t. nihil e. t. hinc quid est flabi-
le aut quod... in actus... ut quod ad mancipio, mentis, cogitationis
habeat, quod e. proterito teneat e. futura provideat e. cōpleti p. ut presentia:
qua sola divina sunt nec invenitur unum unde ad homine aere possint nisi
Deo singularis e. igitur quidā natura atq; vis animi, separata ab his uisitatō
notisq; naturis. Ita quidquid e. illud quod sentit, quod sapit, quod vivit, quod ui-
git... ob... a... e. De... pro qui
intelligitur: solis, alio modo intelligi potē nisi mens soluta quada e. libera,
separata ab omni materialitate mortali, tunc... o... ipsoq; predicta motu*

D'Alambert. La philosophie fournit des arguments pressants de la réalité
d'une autre vie. Nous avons de très-fortes raisons de croire que notre âme subsistera
éternellement, parce que Dieu ne pourrait la détruire sans l'anéantir, que l'anéan-
tissement de ce qu'il a produit une fois ne paraît pas être dans les vues de sa sa-
gesse et que les corps même ne se détruisent qu'en se transformant. Mais d'un
autre côté, l'exemple des animaux dans lesquels la substance immatérielle pé-
rit avec eux, et ce grand principe que rien de ce qui est créé n'est immortel
de sa nature, suffisent pour nous faire sentir que Dieu pourrait ne créer notre
âme que pour un temps. Ainsi l'impenétabilité des décrets éternels nous
laisserait toujours quelque espèce d'incertitude sur cet important objet, si la
religion révélée ne venait au secours de nos lumières, non pour y suppléer
entièrement, mais pour y ajouter le peu qui leur manque. D'un côté, la
vertu souvent malheureuse en ce monde, exige de la justice de l'Être Suprême
des récompenses après la mort; de l'autre, la révélation nous fait connaître
pourquoi Dieu, qui doit des récompenses à la vertu ne les lui accorde pas
de cette vie même, et souffre qu'elle soit malheureuse sans l'avoir immortelle.

La religion seule, dit Laval, compose l'état de l'homme en cette vie d'être une énigme.
Voilà ce que le philosophe ne doit point perdre de vue en traitant la question de l'imor-
talité de l'âme, pour distinguer, comme dans l'existence de Dieu, les preuves directes
qui sont du ressort de la raison, d'avec les objections dont la révélation fournit la
réponse. — Pickensy a marqué tes steps majesté à un plateau, Patéchisme Catholique,
2ème édition. Paris 1860. T. 395.

Gall vivrayt rancee no n'ies'micetelnoh' Jussy. Otô co o n'ien yponiada prazjariôtho jézo
pau Lofia Doin : F'ai vu Gall, dans la Dernière année de sa vie, près de la tombe, et
il voyait à l'âme immortelle ! Des gens m'ont dit, répétait-il souvent : « Vous qui
avez une croyance religieuse profonde, comment pouvez-vous admettre que les organes
matériels de votre cerveau vous donnent vos qualités ou vos vices ! Je m'empresse
de rectifier cette erreur dangereuse. Ce ne sont pas les organes du cerveau qui font
l'âme, c'est au contraire l'âme immortelle que Dieu nous a donnée, qui développe
les organes matériels du cerveau ; ces organes ne sont donc que les signes visibles
de l'âme, qu'il est admirable de pouvoir connaître afin de pouvoir diriger l'âme
de plus en plus vers le bien. » - Bluteau, Catéchisme catholique I. 368.

Nie wiemy, jakie było prawdziwe wewnętrzne przekonanie Gall'a - czy był przekonywany o samodielnosci ducha ludzkiego czy też robił tylko występową opinię, aby rozstrzygnąć i urządzić. Takie pismo, że system jego w ostatnich wynikach swoich prowadzi do zupełnego materializmu i mowi wszelką opowiedzieliśmy na popędziane sprawy. Stawiamy profesor fizjologii Müller w Berlinie pominął (Syst. nerv. I. p. 417), że w całej nauce Gall'a nie ma ani jednego faktu, który by z daleka nawet popierał czy to ogólnie jej zasady czy szczególne ich zastosowanie; że trzeba wyprawić się siłątych wiedzy tej tkanki samowolnych twierdzeń, nie opierających się na żadnej podstawie. Flourou, inny fizjolog stawy, również wykazał, że nauka Gall'a nie ma żadnej podstawy i że decyzyjne wieść zupełnie inne myślenie należy. Zm. i ten wszystkie artykuły bardzo jasno i treściwo w 2^{im} tomie „Dictionnaire des sciences philosophiques” p. 482-492.

1 Bogen (Liv. I. ch. 2. p. 90-124)

Dowody na istnienie Boga są mieszane, bo każde istota dowodzi istnienia tego na swój swo-
 404 405 406 407 408 409 410 411 412 413 414 415 416 417 418 419 420 421 422 423 424 425 426 427 428 429 430 431 432 433 434 435 436 437 438 439 440 441 442 443 444 445 446 447 448 449 450 451 452 453 454 455 456 457 458 459 460 461 462 463 464 465 466 467 468 469 470 471 472 473 474 475 476 477 478 479 480 481 482 483 484 485 486 487 488 489 490 491 492 493 494 495 496 497 498 499 500 501 502 503 504 505 506 507 508 509 510 511 512 513 514 515 516 517 518 519 520 521 522 523 524 525 526 527 528 529 530 531 532 533 534 535 536 537 538 539 540 541 542 543 544 545 546 547 548 549 550 551 552 553 554 555 556 557 558 559 560 561 562 563 564 565 566 567 568 569 570 571 572 573 574 575 576 577 578 579 580 581 582 583 584 585 586 587 588 589 590 591 592 593 594 595 596 597 598 599 600 601 602 603 604 605 606 607 608 609 610 611 612 613 614 615 616 617 618 619 620 621 622 623 624 625 626 627 628 629 630 631 632 633 634 635 636 637 638 639 640 641 642 643 644 645 646 647 648 649 650 651 652 653 654 655 656 657 658 659 660 661 662 663 664 665 666 667 668 669 670 671 672 673 674 675 676 677 678 679 680 681 682 683 684 685 686 687 688 689 690 691 692 693 694 695 696 697 698 699 700 701 702 703 704 705 706 707 708 709 710 711 712 713 714 715 716 717 718 719 720 721 722 723 724 725 726 727 728 729 730 731 732 733 734 735 736 737 738 739 740 741 742 743 744 745 746 747 748 749 750 751 752 753 754 755 756 757 758 759 760 761 762 763 764 765 766 767 768 769 770 771 772 773 774 775 776 777 778 779 780 781 782 783 784 785 786 787 788 789 790 791 792 793 794 795 796 797 798 799 800 801 802 803 804 805 806 807 808 809 810 811 812 813 814 815 816 817 818 819 820 821 822 823 824 825 826 827 828 829 830 831 832 833 834 835 836 837 838 839 840 841 842 843 844 845 846 847 848 849 850 851 852 853 854 855 856 857 858 859 860 861 862 863 864 865 866 867 868 869 870 871 872 873 874 875 876 877 878 879 880 881 882 883 884 885 886 887 888 889 890 891 892 893 894 895 896 897 898 899 900 901 902 903 904 905 906 907 908 909 910 911 912 913 914 915 916 917 918 919 920 921 922 923 924 925 926 927 928 929 930 931 932 933 934 935 936 937 938 939 940 941 942 943 944 945 946 947 948 949 950 951 952 953 954 955 956 957 958 959 960 961 962 963 964 965 966 967 968 969 970 971 972 973 974 975 976 977 978 979 980 981 982 983 984 985 986 987 988 989 990 991 992 993 994 995 996 997 998 999 1000 1001 1002 1003 1004 1005 1006 1007 1008 1009 1010 1011 1012 1013 1014 1015 1016 1017 1018 1019 1020 1021 1022 1023 1024 1025 1026 1027 1028 1029 1030 1031 1032 1033 1034 1035 1036 1037 1038 1039 1040 1041 1042 1043 1044 1045 1046 1047 1048 1049 1050 1051 1052 1053 1054 1055 1056 1057 1058 1059 1060 1061 1062 1063 1064 1065 1066 1067 1068 1069 1070 1071 1072 1073 1074 1075 1076 1077 1078 1079 1080 1081 1082 1083 1084 1085 1086 1087 1088 1089 1090 1091 1092 1093 1094 1095 1096 1097 1098 1099 1100 1101 1102 1103 1104 1105 1106 1107 1108 1109 1110 1111 1112 1113 1114 1115 1116 1117 1118 1119 1120 1121 1122 1123 1124 1125 1126 1127 1128 1129 1130 1131 1132 1133 1134 1135 1136 1137 1138 1139 1140 1141 1142 1143 1144 1145 1146 1147 1148 1149 1150 1151 1152 1153 1154 1155 1156 1157 1158 1159 1160 1161 1162 1163 1164 1165 1166 1167 1168 1169 1170 1171 1172 1173 1174 1175 1176 1177 1178 1179 1180 1181 1182 1183 1184 1185 1186 1187 1188 1189 1190 1191 1192 1193 1194 1195 1196 1197 1198 1199 1200 1201 1202 1203 1204 1205 1206 1207 1208 1209 1210 1211 1212 1213 1214 1215 1216 1217 1218 1219 1220 1221 1222 1223 1224 1225 1226 1227 1228 1229 1230 1231 1232 1233 1234 1235 1236 1237 1238 1239 1240 1241 1242 1243 1244 1245 1246 1247 1248 1249 1250 1251 1252 1253 1254 1255 1256 1257 1258 1259 1260 1261 1262 1263 1264 1265 1266 1267 1268 1269 1270 1271 1272 1273 1274 1275 1276 1277 1278 1279 1280 1281 1282 1283 1284 1285 1286 1287 1288 1289 1290 1291 1292 1293 1294 1295 1296 1297 1298 1299 1300 1301 1302 1303 1304 1305 1306 1307 1308 1309 1310 1311 1312 1313 1314 1315 1316 1317 1318 1319 1320 1321 1322 1323 1324 1325 1326 1327 1328 1329 1330 1331 1332 1333 1334 1335

Le D^{ns} redonnez-moi la Bruguère. La Bruguère, ch. xxi n° 1 : Je sens qu'il y a un Dieu, et je ne sens pas qu'il n'y en ait point ; cela me suffit, tout le raisonnement du monde n'est inutile : je conclus que Dieu existe. Cette conclusion est dans ma nature ; j'en ai reçu les principes trop aisément dans mon enfance, et je les ai conservés depuis trop naturellement dans un âge plus avancé, pour les soupçonner de fausseté : mais il y a des esprits qui se défient de ces principes. C'est une grande question s'il s'en trouve de tels ; et quand il serait ainsi, cela prouve seulement qu'il y a des

Aut. dodaje, że twierdzenie La Bruyèr'a ma dla tego tak wielką wagę, iż cała
l. 3, kon. mój wzięty na nie się pisze. Atteism nie sprzeciwia wyrażeniom bezpośrodkowym,
nieuniknionym, oddzielnym, powtarzanemu i ciągłemu krzykowski całej natury. Pojęcie
Boga przesunęło w pojęcie i w praktykę powtarzania, dla tego śmiesznie jest przesunąć

la nature entière, avec tous les éléments, avec tous les autres, dont la lumière se fait sentir à lui-même. S'il n'y a pas là immensité, unité de Jensein, qui démontre, et qui ne peut jamais apporter aucune.

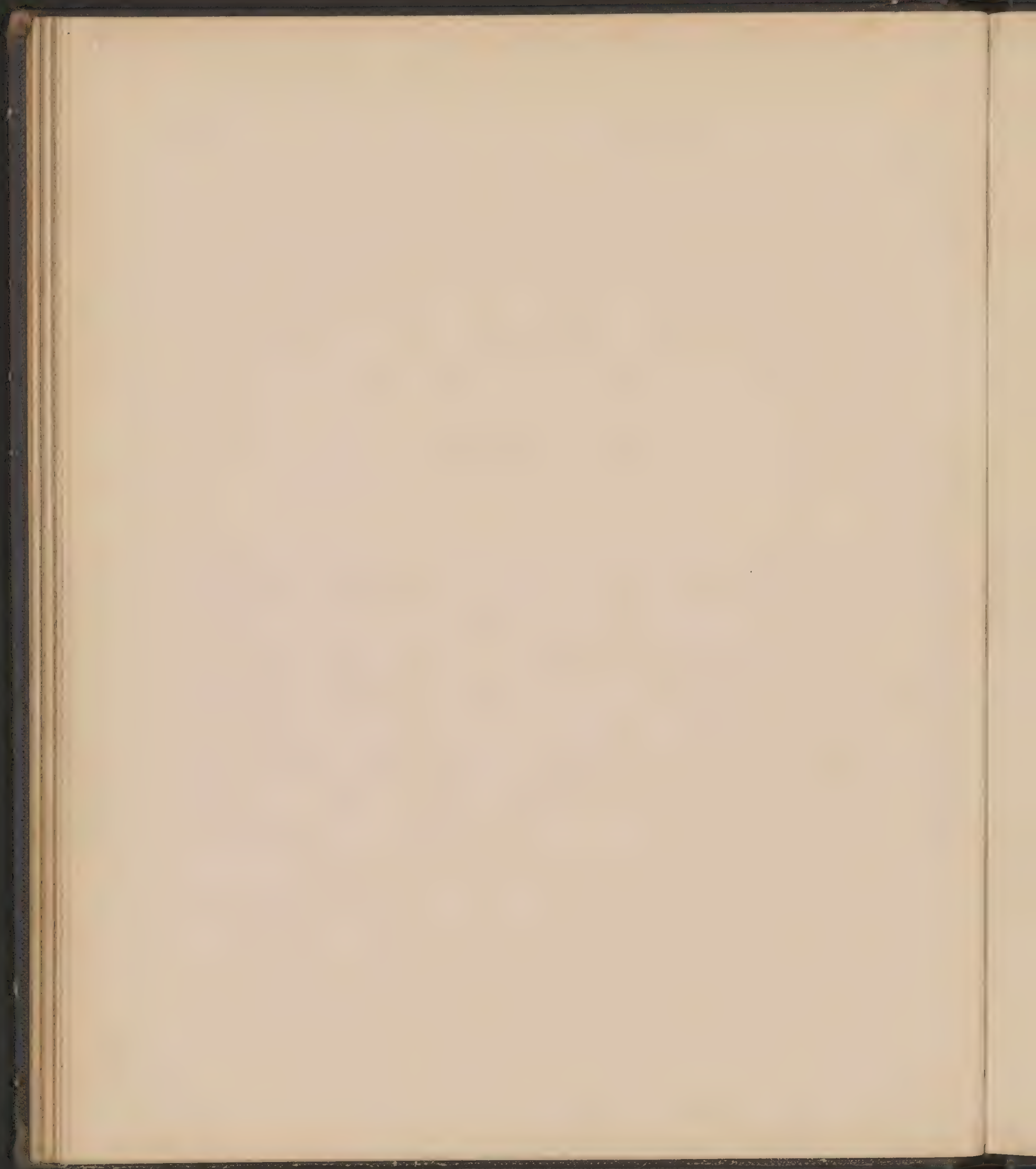
Virey, Dict. d'Hist. naturelle: Organiser dans une machine, après s'être fait un être vivant, exposer ses muscles, les nerfs, les viscères, les organes des sens, une sagesse profonde, une prévoyance admirable; donner la vie, le mouvement, l'instinct, cette chair incarnée, voilà le témoignage incrévable Par Dieu: il faut qu'il y ait un Dieu, à peine se conçoit-on pour créer l'instinct.

Nathaniel et baron Holbach ont écrit parorgo rana: ne simele d'écrit la obone
à la fin, par na ki. Galien, H. d'Hist., tab. vier rana:

Un jour, à Naples, un homme prit, devant nous, six dés dans un cornet, et paria d'amener un six de six. Il l'amena du premier coup. Je dis: cette chance est possible. Il le fit une seconde fois; je dis la même chose. Il remit les dés dans le cornet, et, quatre fois; et toujours raffo de six. Sanguis di Basso! m'écriai-je, les dés, six fois; et ils s'étaient.

Philosophes, quand je considère l'ordre toujours renaissant de la nature, ses immuables, ses résolutions toujours en cours dans une infinie variété, cette force unique et me... que nous le voyons, qui nous t... malade... millions de chances de perturbation et de destruction possibles se m'élèvent.

En 1780, on nous vint annoncer l'arrivée d'Attona: Proppius... mi durs... vespère, et stovach moich i vgnach...
c'est un... d'hist. naturelle...

Dziaryusz filozoficzny

założony

w Przemyślu 25. kwiet.

1879 r.

Qz
 Uzn
 me
 ludg
 W
 jég
 alla
 z k
 czg
 te
 celu
 co
 Dz
 e
 se
 Da
 1. P
 m
 z
 ali
 F
 F
 Te
 co
 2.
 F
 F
 12
 (24)
 ali
 von
 3.
 co
 co
 da
 in
 n

Rzecz 25. kwietnia. Kanta teoria dziejów ludzkich.

57.

Uznawamy Kender w dziejach rodu ludzkiego myśł przewodnią i cel ostatni, nie umiał jednak określić jasno tego celu, bo ludzkim "do której" niby zdążają ludzie i narody, jest raczej mglistym wyobrażeniem, niż ściśle pojęciem. W tymże r. 1884, kiedy ukazał się 1. tom dzieła Kendera: antagonistę jego Księżniczki, a priori ten cel znawcy w wyprawie: Idee zu einer allgem. Geschichte in weltbürgert. Absicht - Porządek dziejów powszechnych z Kosmopolit. zamiarem. Treść jego antypodów:

Grupy ludzkie, brane nie z osobna, lecz w całym rodu, podlegają niewątpliwie statycznym prawom, one wiodą do jakiegoś celu wspólnego i z góry wytkniętego, o którym jednostki często nie wiedzą. Wszak i matrymonium, wypadki śmierci i narodzenia, brane z osobna, niewątpliwie zależą od wolnej decyzji jednostki, brane razem w ściślejszym jakimś zakresie podlegają pewnym prawom przyrodzonym. Cel ostatni rodu ludzkiego da się określić i wypowiedzieć w ściślejszych zdaniach.

1. Każda istota i stworzenie, stworzona w jakimś stworzeniu, powinna dojść do zupełnego a odpowiedniego rozwoju. Wskazanie na przykład organu ma jakies przeznaczenie, każdy układ jakis cel i sobie właściwe funkcje.

Tętno podnosi istnienie organów niepotrzebnych oraz wskazuje, że co darwinizm zwykły mówi: pewne przyrodzone celowe. Żdaje się, że organa niepotrzebne są wyjątkiem a którzy nie mają tych wyjątków; powstaje, darwinizm negujący celowe, skoro przyjmują przyrodzone skuteczne.

2. Istota rozumna istota na ziemi jest człowiek; rozum preto powinien dojść do swego najwyższego rozwoju, a że indywiduum, iż nie dątaż się ani nie dzieje w jednostkach, preto przyjmujemy, że celowa rodu umysłowego nastąpi kiedyś w rodu ludzkim. (Bądź raczej powinien zakończyć, że rozwój nastąpi w jednostce, ale nie można, bo zdanie poprzedzające domaga się takiej kontynuacji. Wiedza lub organ zawsze w jednostce przebywa.

3. Natura ludzka by człowiek znajdował w sobie wskazywać na potrzebę do wzrostu lub doskonałości; innymi słowy: wskazywać na potrzebę materialnych i mechanicznych środków do życia. Wierzę, że przyrodę i opierając się na instynkcie, cały ludzki rozwój wyjdzie z rodu i pierwszy wrodzony instynkt.

4. Aby rozwijać te skłonności i zdolności, używa natura antagonyzmu i wzajemnego wstrętu, w społeczeństwie. Jest to jakaś nietykalna "warstwa towarzyska", ungesellige geselligkeit. Bez tego antagonyzmu i wzajemnych nieinteresów, byłoby życie ludzkie ciche i spokojne, ale też ograniczone i niedołężne, jak arkadyjska sielanka. Ciłomieli pragnienie postępu a natura chce postępu, którego być nie może bez antagonyzmu, bez walki.

Autór nie wiedząc nic o grechu pierworodnym, myślić uważa sprzecznou interesów za źródło postępu, jest ona wynikiem grechu, bez którego mielibyśmy wcale inny, wspanialszy postęp.

5. Najważniejszym zadaniem rodu ludzkiego jest utworzenie społeczeństwa porządnego w którym panuje sprawiedliwość polityczna. Do tego potrzeba wynaleźć konstytucyjną politykę, która by pogodziła wolności osobistą z prawami ogółu.

6. Konstytucja taka jest niena najładniejszą w świecie, to otwiera nadwzajemną wolności, potrzeba ma zatem pana i stróża, ale tym stróżem może być tylko otwór, podobny do innych, wystawiony na te same pokusy.

Skromne pytanie z mojej strony: Dla czego nie ma otworu takhać Boga, zamiast otworu? Wstałyby wszystkie twardości.

7. Doskonała konstytucja cywilna jest nena niepodobna bez uregulowania stosunków międzynarodowych. Jest niebezpieczna w tem sprzecznou, aby obywatele przestrzegali między sobą przepisów i wymagań oświaty i obywatelności, a państwa używały przeciw sobie postępowań barbarzyńskich. Aby temu koniec положить, trzeba utworzyć wielką konfederację narodów, która na pojedyncze państwa włoży taki sam zbawczony samolec, jakie wkłada państwo na swoich poddanych. "Tak otwór chimeryczny i sprzeczny wydaje się ten projekt, jest on jedynym źródłem wyzbanienia narodów od nieustannych niebezpieczeństw, które sobie wyprawiają wzajemnie: może być trudnym do urealnego istnienia, ale w końcu państwa koniecznie dojdą do tegoż postanowienia które niegdyś, nie bez wielkiego oporu, zrobi otwór drugi w stanie natury: pozbawienie wolności brutalnej i znalezienie

potwój i bezpieczeństwo w konstytucyjnej, opartej na prawie.
 Nie wchodzić teraz w moirę unegumowania tej szlachetnej myśli
 norwolskiej. Nie uwagi: teoria stanu natury i dźwięk znośny-
 ich się wolności swojej nieograniczonej, jest uurem nie poparte twierdzenie.
 Secondo: Książki tylko z papierem na ule może taką konstytucję
 wspólną nadać narodom.

3. Teorię stanu ludzkiego można uważać jako spełnienie sekretne
 planu natury, ale utworzenia doskonałej politycznej konstytu-
 cyi, przodującą zarówno zewnętrznie, jak wewnętrznie stosunki,
 warunkami jedynymi, mogący nadać cel zupełnemu rozwojowi wy-
 stępującemu, którym obdarzona jest rasa ludzka.

4. Ustalenie filozoficzne olem utworzenia historyi powołanej
 według planu natury, której celem jest doskonała polityczna
 wolność ludzkiego, należy uważać za konieczną, a nawet
 za zdolną do przypuszczenia się w spełnianiu tego planu.

Robert Hint, la philosophie de l'histoire en Allemagne - str.
 190-191 robi trafne uwagi o metodzie apriorystycznej
 której autor użył trzyma w traktowaniu dziejów, oraz
 o ich internym celu do uytwardzenia bieżących dziejów.

Sobota 26. kwietnia. Dalszy ciąg o Kanie.

Ma być celem dziejów ludzkich doskonała konstytucja polity-
 czna. Także to rzecz dobra i pożądana, trudno jednak uwierzyć
 a jeszcze trudniej dowiedzieć, że taki jest najwyższy i ostatni
 zamiar Opatrności względem ludzkości. Hint robi trafne
 uwagi (cyt. kron: 1790: z r. 1878 str. 194) pniek: Lud. Barran; Twier-
 dzenie takie przypuszczenie, że konstytucja polityczna jest najcenniejszą
 z nich, oraz, jakie zawiera historia, najgodniejszą, by była
 ostatnim celem działania Opatrności; dowiedzieć tego można tylko
 w przypuszczeniu, jeżeli prawda jest, że dla godności człowieka
 jest po porządkowaniu i da się doprowadzić do jego godności
 obywatelskiej; innymi słowy: trzeba wykazać, że zasada
 racjonalna i rat nowożytny a chrześcijański, jest fałszywa,
 a prawdziwy jest zasada poganizmu klasycznego.

Że Kant w polityce był poganinem, nie ulega wątpliwości, a
 Hegel i Kant, przeprowadził jedynie tę zasadę, jego polity-
 czną, że ta zasada stoi w kontradycyjn w historii i że
 w nich się wlewa wraz z mlekiem materjalnym.

Rosenkranz aprobuje twierdzenie K.: „...i jedynie idea państwa może filozofii dróg dać twałą podstawę i umożliwić jej rozwój organiczny. Religia, sztuka, nauka nie mogą znaleźć miejsca w filozofii dróg inaczej jak w sztuce i przez wzgląd na wolność polity: nie zaś wzwarane w sobie i przez wzgląd na siebie same - -

Tednakże nie domedli filozofowie niem: że cały rozwój człowieka jest w polityce lub że państwo jest nie tylko środkiem ku i celem. Hünt zaś myśli nie, iżdając, że Ficht i Hegel przez „wolność rozumną” rozumieeli inną wolność, niż polityczną. Dla nich, jak dla K. i Rosenkr.: państwo jest wytem ludzkim rozwojem.

Kant 10 lat później twierdzenie podobne (zob. wyj.) wyłożył w osobnej wyprawie „o wieczystym pokoju” vom ewigen Frieden. Myśl ta, konsekwentna jego systemu polity: nie jest nową. Już w r. 1464 Jerzy Podjebrad podał Ludwikowi XI plan „emancypacji ludów i królów przez zorganizowanie nowej Europy”. Król ceski chciał doprowadzić do koalicji monarchów i republikańskich, aby nie opnieć papieżowi i cesarzowi a polski król nie wielkiej tyranii i wielkim napadom.

Francuz IV i ministrowie jego Sully pod koniec XVI. wielki układ podobny, ale gębszy projekt utworzenia międzynarodowej chreni: państw niezależnych, w której rada zwierzchna zapobiegala by wszystkim wojnom. - W r. 1623 Emeryc Lacyn ogłasza w Paryżu le nouveau Cynée, discours des occasions et moyens d'establiir une paix générale et la liberté du commerce par tout le monde: rejn międzynarodowy ogęty rozstrzyga wszystkie spory narodów. Leibnitz w r. 1670 proponuje, by w tym celu narody Europy zawarły nie w jedną konfederacyę pod nadzorem ces: niem: W r. 1693 William Penn ogłasza: Essai sur la paix présente et future de l'Europe: utworzenie rejnu lub konfederacyi może Europe obwieć raz na zawsze od wojny. Potem ks. de Saint-Pierre wytknuje w obronie wiecystego i ogętego pokoju. Pierwsza jego praca o tym przedmiocie wychodzi w 1712, ostatnia 1736. Rousseau teoria jego myślała w 1761. Podobne zapelnie

teorye wygłosili Goudard u dwóch dietach: la paix de l'Europe 1757 i
l'Esprit chinois 1765 - potem Mayer w Tableau politique et littéraire
de l'Europe en 1795 (1797).

Tak więc wreszcie w rytmie unowocześnienia wojnę myśli ale by po
konary, że ona jest dobra i użyteczna. Totopit myśł księdza de Saint
Pierre, żeby Kongres był obywatelny przez kółła i zbierał ich nie tylko
dla celów zewnętrznych ale i domowych. Nant był to republikański
i autonomiczny forma rządów - w Europie miało narodzić się
zachować pełną swobodę niezależności

Po Kancie wagle zajmowano się tą myślą aż do czasów naszych.
Saint Simon, Fourier a po nich myśliciele socjalistyczni i komunistyczni dekla-
mowali przeciw wojnom, mówili dla tego, że one nie są im na rękę,
to podnoszą ducha rywalskiego a z nim karmozę i portawierstwo.
Zamagali się ligze stowarzyszenia pracujące nad unowocześnien-
iem tej myśli, powstały osobne dzienne: Menager de la paix,
Courrier de la paix. W r. 1863 Napoleon III wziął ten projekt
- nie dość - potem nastąpił coraz silniejszy wojny i nieprze-
mierzliwość, dowodził, że coraz oddalamy się od pokoju wiecznego
i coraz więcej negromatna się narodów do wojen naszych.
Mimo to wolentacy wiecznego pokoju nie upadają na duchu.
Seeley, Amberley i Laveleye głównie teraz go popierają.
Wszystkie te projekta nie mają żadnej nadziei, że zostaną
wzjęte wprowadzone w życie. Najpraktyczniejszą z nich do
maga się przeobrażenie państw Europy w rodzaj Stanów Zje-
dnoczonych. Wobec powoli i powoli ogarnia świat cały.
Projekt ten do nas jedynie przeprowadzić w ten sposób
- który - do centralnej władzy miało nie mieć żadnych
tytułów i obywateli - pojedyncze stany zjednoczone rda
- w całości i ogarnia armii. Znany to, że one zwracają
się głównie swych prerogatyw na rzecz władzy centralnej.
Dziwota, że innego środka nie ma w teorii liberalnej, we-
prowadzającej jedynie środki materialne, przymusem
mechanicznym.

Tak więc jest obiektywne:

Naprawdę to wyrażenie nie, dobrowolne wolności, bez którego projekt ucie-
nie nie może, gotowo mieć skutek przeciwny, niż się spodziewało. Kłó-
obroni narodziła się nadwaga między centralnego a nie nadwaga będą, jest
więcej niż prawdopodobnie. Rząd powstający będzie z natury naj-
sztywniejszym, bo ma do niego obywateli, bo jest ile infor-
macji o położeniu i potrzebach wielkiej części naszych rozległych
prowinco, co będzie prawdopodobnie ^{na} wielu swoich poddanych
objętym lub niedbatym, nacięciem, co niegłęboko, będzie bez odpo-
wiedzialności. Pod takim rządem nie będzie wojen ale będą
ciągłe powstania, ciągłe wybuchy anarchy, abok najtward-
szego despotyzmu. A więc dopiero mówić o kourtach. Będzie
to najtwardościjszy, z olbrzymią armią.

Inga i jej kocha : „Naprawdę, że taki rządek nie
zakończy się wojną, to chyba tylko wtedy, gdy opta-
cie”. „Cena takiego pokoju będzie życie, niepodległość, godność
moralna narodów a to jest więcej od pokoju. Pokój chę-
pioncy ofiarą narodowości naszych ludów będzie pokójem en-
tawca”.

W obecnym położeniu Europy a usporobieniu rządów nupt-
kie tego rodzaju projektu należy uważać za utopię, a my-
ślenie uśmierzenie do ich przeprowadzenia pomimo, tylko i tak
już byłyby ciężkie wojny. Może się zdarzyć, że dwa lub kilka
narodów zgodzą się na wyrost rządem, jakiego tego miłoś-
ny niedawne przykłady, ale to nie wara rzadko i wtedy
gdzie strony przeciwe nie wiele traci na pogodzeniu się.
Myśleć o tym, żeby wojny ustały, jest to samo, co żądać,
aby nie zmieniła ludzka natura. Dopóki namistnowi be-
dnie brata gość nad rozumem a chorowici nad sumieniem, ^{nie}
będą wojny. Hint robi trafna uwaga, że wojny ustają wtedy,
kiedy „prawo obowiązku życia się zupełnie w postępowaniu na-
rodów a na to nastąpi wtedy, kiedy prawda uwolodzi wyrost-
kich ludzi” (str. 112)

Bi i autora za słowa za których sam ^{obeznaje} może nie ^{zawadza}
całej doniosłości. Jedną tylko jest prawda, która nas oswo-
dzi a ta jest ewangelia. W dniu w którym rządy Europy,

bo te powinny zrobić powrót, stanać się znów katolickimi, wtedy
względnie w porach swoich awansować się będą. Pióro jest Holandczykiem, gdzie
nie ma jednego prawego wyznawcy ludów. Z wszystkich projektów ten,
którym ani Kant ani naden z liberalnych promotorów węższego
wzroku nie przypomina projekt protektanta "qualitäts", aby papieża
zrobić wyjemną polityczną Europę, najmniej jest fantastyczny
a najtwardszy do urzeczywistnienia, bo opiera się na zapomnieniu
wielkich przesłanek i na najniebezpieczniejszej ide moralnej, "Krisis".

Im więcej zaś nauki będą poganiżowały, tem więcej oddalamy
się od równowagi i politycznej harmonii a zbliżamy do anar-
chii, po której nastąpi jakiś powrót do cesarstwa.

Treba by, na przykładach z wielkich średnich wykarzeń zbawianym
wpływu papieża w utrzymywaniu zgody wśród monarchów chrześc.

Wiedzieli 28. kwietnia.

Fichte wyłożył swa lekcję w Knieise: gründe des
gegenwärtigen zeitalters w r. 1806. Powstała ona z wykładów
niewanych w Berlinie podczas zimy 1804/5. Autor doprowa-
dził w niej metody apriorystyczną do swego wykładu. "Filozof,
powinien z jednolitości swęj zasady a priori ustanowionej, wyprowadzić
wszystkie możliwe zjawiska doświadczenia; ale jasno, że chce
doprowadzić do skutku swój zamiar, nie udaje się do doświadcze-
nia, lecz postępuje jedynie sposobem filozofii: nie zwracając naj-
mniejszej uwagi na doświadczenie; przedstawia pod formę bez-
względnie aprioryczną swęj wykład w swęj całości i wszystkie
możliwe epoki czasu." (lekcja 1^a). A na innem miejscu:

"Filozof, który jako filozof zajmuje się historią, idzie za biegiem
priorystycznym planu świata, który to plan dla niego jest jasny
bez żadnej potrzeby przygotowania na pomoc dziejów a jeżeli wy-
wa historią to nie na doprowadzenie czegośkolwiek, bo jego
zasady są już udowodnione niezależnie od historii, lecz
jedynie na wzmocnienie przykładami i zarytkowanie w
wiedzę wewnętrzną historii tego, co już wzmocnieniem zostało
bez jej pomocy." (lekcja 9^a)

Takiż jest plan ogólny historii, dowodzący się w tej 9^{ej} lekcji:
Historia stopniowej kultury ludzkiego, składa się z dwóch
pierwotków: z jednej strony, jeden a priori, drugi a posteriori,

Piemiarkiem a priori jest plan świata z ogólnymi rysami, które go określają (cechy) a według tego planu ludzkość przechodzi pięć epok. Bez żadnej znajomości dziejów może myśliciel wiedzieć, że te pięć epok muszą następować jedna po drugiej; może także oznaczyć główne cechy (znamię) niektórych z nich, które w dziejach jeszcze nie uwieczniły się w formie faktów. Ten rozwój rodu ludzkiego nie odbywa się odrazu tak, jakim go sobie filozof w myśli swej wyobraża, lecz mierny pnie się obce, odbywa się stopniowo, w różnych czasach i miejscach i w nieograniczonych warunkach. Te warunki nie są wcale objęte planem świata, one są bezwzględnie zewnątrz filozofii; tutaj to zaczyna się krytycyzm empiryczny historii, piemiarek jego aposteriori, historia wtajemnicza.

W tym miejscu ten ustęp, dojdzie do następujących wniosków:

1° Autor jest zadowolony z siebie, nie godzi się, jak ze zdrowym rozsądkiem: że roba, bo jego system nie ma żadnych aposteriorystycznych faktów lub istnień a ze zdrowym rozsądkiem, bo któryś wie, że można a priori oznaczyć, nie mówię już fakta pojedynczego, ale choćby narody i rozwój ich przynajmniej.

2° Metoda autora, według własnych słów autora, nie ma nic wspólnego do żadnych wniosków, to jestli prawda, że historia nie odbywa się tak, jak filozof a priori sobie ją przedstawia, to nigdy za pomocą tej metody nie dojdziemy do niej, jak ona odbywa się, lecz w najgłębszym, jak odbywać się powinna.

Wybornie opisał te metody i jej niesłuszną Fryd. Aug. Wolff. On, któryś był hypotetycznym przedstawicielem historii Homera. Fichte napisał mu, że przez dedukcję a priori dojdzie do tych samych rezultatów o Homerze, co on, filolog, metodą empiryczną. Filolog z Berlina odpisał, że są narody, o których starożytni nie uam nie zachowali prócz nazwisk, że niewątpliwie będzie mu wdzięczny, gdy a priori opowie ich dzieje (Leben und innerer Briefwechsel, reg. II. nr. 433-435 przez młodszego Fichtego).

zobaczmy teraz, jaki jest plan iwiata według Fichte'a. Wyprawa do go-
raty z pojęcia czasu.

"Istota epoki naszego czasu jest pojęciem fałdym: (grundbegr.)
niektóre epoki przeszłości. Istota z tych epok czyli pojęć fałdym: epok
niezgodzonych może tylko w zupełności być pojęciem za pomocą i w następ-
stwie innych i w związku z czasem powracającym. Tak oczywiście
zauważa, że filozofy i mogli dokładniej scharakteryzować perspo-
tywę główną, w której w którym żyje, powracając napróżno a priori
zwracając a do głębi przenikając znaczenie czasu powracającego
i wszystkich epok mozebnych."

Ten ustęp pobudza do następujących epok uwag:

1° Czas jest zawsze ten sam i nie ma żadnych epok, tylko neny,
istniejące w czasie, mają epoki zmian i rozwoju. Nie może
jednak a priori wiedzieć, jakie istnieją neny lub iwiaty w czasie
ani też a priori dostateczny w system, jednolitym pojęciu
czasu jakichkolwiek przedmiotów.

2° Czas niechay, który m. filozofy przenikając do głębi, jest
pojęciem czerem i maory albo po prostu czas w myśleniu
znaczeniu albo też wamnek lub sposób istnienia wnek neny
w czasie. W pierwszym znaczeniu nie z niego a priori wypły-
nie można a w drugim taki krok napróżno zwrócić nie można
bez empirycznej znajomości tego, co w czasie istnieje.

3° Ten pierwszy nawet że można a priori obać jakiś czas idealny
i w nim rozwinąć epoki, to jeszcze nie wiadomo, jaki zachodzi
związek między nim a czerem historycznym, jaki wpływ jego
na przemiany ziemskie. Nigdy ani nie dykt tego autor nie
wykazał, choć czerem zwracał, że to podobno.

Znaczenie zaś czasu ziemskiego tak określił: "Celem życia
wzrostu ludzkiego na ziemi jest, aby ludzie mogli w tem życiu
właściwie urządzić wszystkie swoje stosunki stosownie do wzroku
(w sposób rozumny)."

Tu widać autor w mieście czasu z którego nie dedukować
nie można postawić życia, które istnienie i cel jedynie a posteriori
powraca się do życia. Głównym, że życie na ziemi jest tylko dalszym
koniecznym rozwojem życia, przez które może wzmocnić czas wczasy.

Pierwsze epyki: 1° wieki piśmiotne, w których rozum reaguje we formie prostego prawa przyrody lub ślepego instynktu;

2° wieki powagi czyli stan grechu postępowego, gdzie rozum reaguje tylko przez instytucje zewnętrzne i wiary, które nie starają się przekonywać swoich wyznawców, lecz domagają się oddania i posłuszeństwa ślepego.

3° wiek obojętności na prawdę czyli grechu zupełnego; rozum odrzuca już tak pod formą powagi jak instynktu, a nie ulodzył sobie jeszcze formy wyżej.

4° wiek nauki: rozum i jego prawa są pojmowane z jasną samowiedzą a prawda jest surowa i kochoana ponad wszystko.

5° wiek sztuki: ludzkość upięknia siebie samą we wszystkich stosunkach swoich przez używanie doskonałej wolności, która ona unieważniła dla siebie samą w obrębie, bieżącym wiekiem oddaniem rozumu.

Pierwsze dwie epyki w tem do siebie podobne, że w nich rozum jest ślepy, bezniedni, najpierw jako instynkt, potem jako powaga. Dwie ostatnie mają rozum samowiedzą, raz jako naukę, potem jako sztukę. Trzecia jest wiekiem przejściowym, a my żyjemy ^{w miarę całej historii} pod koniec. Za sobą mamy imat i przymusu, przed sobą imat imat i wolności ale nie należymy do żadnego z nich ani do jednego ani do drugiego.

Wtorek 29. Kwietnia Dalszy ciąg tworzy Fichtego.

Choć autor uważał spekulacje nad powstaniem świata, narodów, języków i kultur za arae i niemożące dać powarunków rezultatów roboty, oznaczył jednak a priori jakieś początek cywilizacji i określił pierwsze dwie epyki. Pierwsza nie ma jeszcze właściwej historii, bo historia zapisuje zmiany i różnice a takich wtedy zgoła nie było. Żył na poziomie narodu normalnego, otoczonego zewnąż drakami. Pierwszy nie miał historii bo żył według rozumu, choć bezniednego, z dnia na dzień tymże sposobem. Drugi także jej nie miał, istoty bojarstwie i ziemnowodne, ichone und rohe erdgeborene wtdc, bo mieli regularne, zmyślone istnienie. Narodził naród normalny wywarł się po za granice swoje i podbija drakich. Z tego staroży-

wodzi nie historia a z nich pierwsze formy rządów, pierwsze porządku sztuk
 i nauki. Rzym berniejszy, instynktowy, uchwyca pierwsze epoki
 i umiata nie w rym, pamiątki jako powaga. I jestem w drugiej epoce.
 Uwagi. 1° Hippolera narodu normalnego jest dowolnym przypisaniem,
 postacie z racjonalistycznego tłumaczenia Genery o raju.
 2° Podkreślenie drukiem przez ludzi normalnych jest także hipotetyczna bezpod-
 stawna przypisaniem biblijnego opowiadania o upadku i utracie raju.
 Wzrost dwóch rodzajów ludzkich wagi nie przez całe dzieje i tłumaczy
 autorowi wyjątko. Gdy pisał, Europa była już w 3. i 4. epoce, między
 wiekami w potłoni - zaraz potem przysła bitwa pod Jena i upadek
 Prus. Ten ogromny nawet nieurażenie, spadł na ojczyznę autora,
 i widać z kompozycji gorącego patrioty a w r. 1807 w mowach
 do narodu niemieckiego, utwierdził, że w trzech latach, które
 go dzielą od "głównych ryków", ludzkość zrobiła niesłychany
 krok naprzód i z trzeciej epoki przeszła już do czwartej. -
 I z ludzką wzmianką prawdopodobnie niebierze.
 Nowej epoki czwartej utworzonej w "mowach" a przypisany
 wyjątko Niemcom. Tytko naród niem. zachował krew i wójt
 eryta, bez wszelkiej próżni, on sam ma geniusz i
 gwałtowny i niemyresane zasoby życia i ducha. Narodził
 rymański, wyrażający się przedwczesnym wzrotem, który
 był następstwem kuzjowania rasowych cech, nie już nie
 zły, ale po mieszaninach ^(mieszankach) historyczne działania przypada
 narodził pierwotnemu (urvolk), który podobna odgrywać będzie
 rolę w epoce 4. i 5., co naród normalny w epoce 2. i 3.
 Rzym, objawiający się w epoce 4. i 5. jako nauka, stopniowo
 umiata nie do wyższego jenne obywatela do sztuki, a to już będzie
 epoka 5. Nie może ułomność Kochała prędko, nie naskładując
 jej niemie w charakterne rymy, w uzynkach i storunkach.
 Rymały sposobem naukowym prędko, układa według niej
 ca. i już i wcale jego, a to już jest sztuka. Tak
 powstaje do stanu doskonałego rymu, od którego niegdys'
 iś ułomność? Odryskuje raju, który niegdys' utracił. Długo
 i ułomność już nie porzuciła ^{odrysk} bez konjunktury. Ułomność
 i utracił; nauka nie myśla i żyje z utracą decyzyj

odpowiednio do natury swojej. Koniec takiej otwartej rewizji wyłożony w prelekcjach o nauce państwa, *über die staatslehre*, wyd. 1820 po imieniu autora. Epoka 5ª jest unenigmasmässigem ewangelium Szw. Tona: ~~Królestwo Boże~~ Królestwo Boże na ziemi, państwo miłości, które wystara sobie i nie potrzebuje praw zewnętrznych.

Uwaga. System autora na to wychodzi: pierwszy stan otowienia był do: cięty, wrażliwy, niewinny, ale bez wartości bo niesamodzielny, by otowienie z własnej woli unądził sobie stan podobny. Chodzi o: ~~stan~~ stan, że stan niewinności był instynktowym, bez wieńcem istnieniem, byleż te wstręty racjonalistów w biblia, ale tam jej nie ma. Pomocni zaś do stanu pierwszego chodzą natowić nie od ludzi zaległy wyrażenie, lecz przedwypłkaniem z Taki Odkupiciela. W systemie Fichtego i jemu podobnych Odkupiciela nie ma antarki Bożej, chyba że prawić o: ~~miemy~~ miemy owę panteistyczną mechanikę Bożą, działającą w duchach ludzkich a nie działającą w oddzielności ani od pierwszego ani od drugiego, bo w gruncie F. jest panteista, mimo silnej, wybitnej, ułaskotanej osobowości i zamiłowania w niezależności i wolności.

Teoria Schellinga. Wypisze tam życie, materya i duch, fizyka i historia, myślenie i wzniesienie, postępowanie. Pożąd swój na świecie wyłożył w r. 1800 w Systemie idealizmu transcendentnego, kiedy już odłączył się od Fichtego. W polityce jednak, przynajmniej w głównych kierunkach, nie odstąpił od niego, ani od Kanta. Unądzenie jednego do drugiego systemu i zupełnego, wzniesienia, postępowania za pomocą parlamentu oraz ludzkiego, federacji i świata, latem jego jest pragnieniem. Głównem zadaniem filozofii chrześcijańskiej jest wytrzymanie i obronę wolności osobistej do końca świata.

Dwie pryncypia zaległy od samowładzy osobistej, bo nie było tylko istnienia, ale z drugiej strony ta samowładza ta myślała jednolitość będzie w każdej epoce, tem, oem ją wolity dwie pryncypia; aby więc ta samowładza mogła być, oem jest, pryncypia dwie były konieczne. —

Żeeli dzieje mają doprowadzić do królowania prawnej, sprawiedliwości,
mogą odgrać się według ślepego przypadku, nie mogą być ewentualnie
dowolnymi dziełami, lecz i wtedy nie ma już jednego planu, jednego
zgodnego w całości wyznaczonego, chociaż każdy z tych wyznów jest wolny.
Do historii nie wchodzi wyprawa przyrodzone, nie to, co jest powtarzania
regulaminu lub a priori oznaczonym być może. Tyłko istoty, zdolne
zbliznąć się do ideału, mają historię. Dzieje ludzkie są postępo-
wem uniezgodnieniem ideału prawnej sprawiedliwości przez
cały rodzaj. Żeeli jest połączenie wolności z koniecznością; będąc
wynikiem wolności, przemianą konieczności, powstaje ona z
niezłomnego mniemania wyznów, pochodzących od istot wolnych, a
mimo to wyznów te składają się w istot uprzedkowane, którego
prawa, rozgajac się za ramionem jednostek, są obiektywne
i konieczne.

Ta harmonia w dziejach gdzie konieczny porządek, rozkazy,
jest wolności a nie odwrot wolności wyprawa porządek, prowadzi
istoty, nie po uad obiektywnym porządkiem i subiektywno wol-
ności istnieje pierwszeństwo wyprawy, który nie jest ani pier-
wszeństwem ani uad, a oba w sobie łączą. Jest to pierwszeństwo
jednej tożsamości, różnica wielkiej świadomości, cho-
ciaż w sobie, odwołane stoisie w krainie duchów, przed-
miot wiary, nie wiedzy, nawet niewdzięczny zgola dla
klasów i tego, substancja nieprzystępna, której władza-
mi lub funkcjami są wrzemy osobiste. Historia jest wz-
wyciem tego pierwszeństwa. Absolut wyprawa nie mniej lub
więcej w każdym wyprawy, dając wyprawy razem powo-
dzą i harmonię, regularność i prawo, układa z nich,
nie samowolnością ich wolności, dramat wyprawy.
Absolut nie może w żadnym razie nie mieć wyprawy nie
kompletne. Gdyby to wyprawy, nie by nie istniało obok niego,
ich i wolności ustaly by zupełnie. Wyprawa nie tyłko we
wolnej grze wol osobistych, gdyby te wole nie były wolne,
on istnieć by nie mógł, i zatem one jego współprawniczką

przegląd, który ma gościć na planie, on uważa za dość niezwykłym dla
języka (monizma), która dopiero w utworze dochodzi do samowiedzy. Typ
obliczenia jest ostatnim ogniwem w rozwoju różnych organizmów - autor
zaś, że dalszy rozwój w tym kierunku niepodobny - stąd wielebny dyktu
wzrost mądrości a z nim ranga iś historya świata.

Także rozumieć, dla czego w rozwoju darwina utwór ma być ostatnim
stadium natury - twierdzenie to dowodzi, że filozofie niechęć: zgadzają
się na słowo obliczenia, że utwór jest celem i panem stworzenia.
Niestety jednak opierają się filozofie: teoria postępu na darwinizm,
to jest tylko w dziedzinie organizmów odbywa się, jest zatem rozwojem,
nie postępowaniem. Między postępowaniem ludzkim, które dziełem wolnej woli i
pracy a koniecznym rozwojem roślin lub zwierząt nie ma żadnego
podobieństwa - jest tylko daleka analogia. Postęp jest pracą obioru
i prądów i miarą, ale tam nigdy nie dochodzi do żadnego postępu.
Dla autora zatem jest, rozwój kultury najprawniejszym celem, do którego
zdążyć się ludzkości (658)

Teoria rozwoju w przyrodzie jest dbałością o rodzaj, z lekceważeniem
pominięciem jednostek. Teoria jest dla przyrody objętą, jej unieście
dobrobyt nie jest jej obchodem, nawet pierwsze go najwspanialszego
porobu, by zapamiętać istnienie rodzaju. Tępy wyklętek deklamacyjny
panteizmu, niepotrzebnie jednak, że nikt nie twierdził, że rośliny
lub zwierzęta mają prawo do unieśmierdzenia. Prawo takie mają tylko
człowiek i istoty. Autor nie przestaje jednak na tem. Daleka analogia
zachodząca, między systemem hermetycznym a utworem białej
i szarej tożsamości i mowi, że natura także nie dba o jednostki
ludzkie a wyłącznie o kulturę. „Miliony ludzi są tylko gnojowiskiem
pod nogami świata” (659) Postęp kultury osiągnąć się może
jedynie jednostki (tamże) - kultura świata nie jest ostatnim, najdroższym
celem dla autora.

Właśnie dzięki silnie zaprotestować przeciw tym konkluzjom:

- 1° Teoria, że natura dba tylko o rodzaj a nie o jednostki, jest
zupełnie niepoprawna - wszystko, co żyje, w sobie ma i inni przystąpić na jej pro-
szenie, może również stworzyć twierdzenie przeciwne.
- 2° Teoria ta nie zgadza się z darwinizmem - bo ten rodzaj nie najniższy
stał się nawa - a jedyną stałą nawa jednostki.
- 3° Cate rodzaje są i są.
- 4° Właściwość żyć nie zależy od samej jednostki a przede wszystkim od rodzaju
bo te jednostki regularnie się zmieniają.
- 5° Właściwość żyć, przeniesiona do rodzaju ludzkiego, jest również niepoprawna
i niepoprawna obłądkiem.

72.

6. Ta wolta musi odhybnąć się w dwóch kierunkach: atomowa z prz.
roda i atomowa z atomikiem. Dwa te kierunki sławny w jedno, dani-
ni i zupełnie niezmiennie pojęcie - analogia posunięta do ...

7. Walka z przynajmniej jest niezgodna walka o byt - ta jest konieczna i potrzebna. Ale czy wynika stąd, aby takie walki zawsze i niezależnie od okoliczności były potrzebne?

8. Darsiti historiję twierdzą, że ona jest potrzebna, bo bez niej kultury nie będzie. Zapominają atoli o dwóch rzeczach: że ogólnie promiennie moralne, na ktorém przeważają koniecznie postępy, głośno występują te walki i wadyha do ogólnego braterstwa - walki chrześcijaństwa nasitalo na ziemi a przedtem w świecie pozostawiając je już silnie przemysłowe, potężniejsze walki między domami, lub między państwami, że 9. i 10. ogólnie można powiedzieć, że walki, na nie się nie przylazo, iustancie on

[illegible][illegible]

Króćcie i bierzcie i do mnie chodzić i nie zapomnieć do-
stanąć i przynieść i przynieść i przynieść, między sobą

Tę (dawajstowską) nie liczyć tłumaczył a wyszło obracając.

...stwa zwykle wchodziły anglikan i starali się powołać wo-
wych Klerk, i wolta wchodzi cyntiarcegi -
ie tak jest i tak wchodzi ... ale na tak brzmiało i

...ato? W internie amercyjan walcie o byt jest dosienczyna, w wol-
ni ludz kim data byj gwiazdka do dobowch rozmienow - nad tam

Wskazywać na to, że nie ma takiej rzeczy, jak ideał, który jest nieosiągalny. Wskazywać na to, że ideał jest nieosiągalny, a nie jest to ideał, który jest nieosiągalny.

Wskazywano, że woli trafiać uwagi 662 -
Z drugiej strony nie sądzi, aby moralność trzymała się koniunktury
i sama pojawiała. Długo, w końcu i niespełnieniu - 663 - i tutaj

materializmié bráží - myslko v mórí práca o niem očiťnoroš utvorená rásť morálnych, o partych ne materializmié, morne rastšo-
v. v jeho monizmi. —

Indyjskie religie, choc' mialy wysoce etyczne intencje, jednak na polu praktyki
mialy malo rozdzialaly dla swiata ludzkiego, nawet zinnymi kulturami ludow, ktore
je wyzywaja, z drugiej strony zydowsko-chrone: religia byla ~~przewodnikiem~~ do
dziejnie noworodnej kultury: to chociaz obet na metafizycznym idealizmem,
tylko ta druga jest realizmem w teorii poznania (erkenntnistheoret.
realismus) i dlatego zdolna doprowadzic do pojemia swiata histor: "663-
il tej uwazze autora jest tylko mata wsa prawdy.
Sluime uwagi, nemby swiat zostal, gdyby przez ten pokolenia wycho-
wano ludzi w zupełnym sceptycyzmie lub materializmie. 664-
Stalo to, co mowi o probabilizmie zasad moralnych - ten zresztosci nie
wytarcza - autor nie dostrzeg, ze zasada moralnosc powinna byc abso-
lutnie pewna, jej nastoi ograniczenie mowic byc prawdopodobnem - 665.-
Autor sam se roba w zgnieznowi, gdy twierdzi, ze obojstrna niera, ze
cel ostatni normowa iu kultury, to to jej ~~zawieszenie~~ moralnego wcale nie
zmniejsza, oraz ze nie moina dykredytowac jego moralnosc, ~~nie~~
zgadzajac sie na jego cel swiata, ktory, jak wiadomo, zupełnie ujemny. 666.
Krowoj cywilizacji odrywa iu wedlug selekcji, wozagu walki o byt-
dne stonnie (666. 667) pełne gorzliw, zimnych, przewidyw prurkch
uwag i gęstych sofizmow - ^{uwaga} ~~nie~~ autor za jedno stawia i moral-
nie gorze indywidua - a godnosc jednostek lekcewarzona. Mylisz,
przypuszczaj, ze tylko sentymentalizm obury iu na jego uniwersity 668
Tumany awergencje kulturkampfu - to najwyznie wedlug niego moral
nowe - apoteoria Trus, prowadzacych w tej wojnie 669.-
Wojna jest najdzielniejszym irodkiem cywilizacyjnym a ona najpajniej
pokazuje, ze postep kultury nie ma wspolnego z dobrobytem
i zadowoleniem ludzkim. Wychowanie wojkowe jest jedynym z najwa-
niejszych irodkow wychowawczych i porostanie nim uadac a wojna
jedna salka uszczelnienia rasy, tworzy nowe narody, a gubia stale
i wznowia dzielne rody wyiera najlepszych przeciwnikow dla praw
i ~~praw~~ i to jest jedyna selekcja. Ktorez chyba zastapi moina
przez utwizne kuzjowanie i hodowanie, ale nie to jest pranie
utopii, porostaje tylko wojna. 670.
Niewola, poddanstwo, paensazyna, roboizna sa to drugie, woinie
puzkijne jak wojna, a nie mniej potrzebne dzialaczem kultury -
bo ona tylko mriebna jest, gdy ogromna masa poizigra iu i
uaklada wobec najdelkne cierpienia, by mala tuzba wybranych
mogla swobodnie pracowac nad postepem swiata - 671-
Zolence antyichne i i antymoralne. -

!! ?

Poniedzialek 5. maja

!!

Trzymając autor, że położenie robotników jest smutne ale nie myśli go poprawić - on tylko twierdzi, że będzie coraz gorzej. Kapitalizm w przyszłości w ręce państwa a wtedy robotnicy przestaną być robotnikami - ten zaś w imię cywilizacji będzie mu coraz więcej i więcej dał robotę. Jest to kompletny socjalizm, z tą tylko różnicą, że prawnicy socjaliści przypisują robotnikom słotę góry a H. coraz więcej batów - jak ongi Luther - 671 -

Emancypacja kobiet objęta jest w tymże kierunku, że będzie coraz więcej na domach zajmować się pracami specjalnymi, by spotęgować ich produkcyjne postępowe ludzkości, ale to okropna matrymonialna wróżba dla mężów domowego - 673

Widząc indziej nawet autor zapewnia, że matrymonialna błąd nie zmniejsza się.

Taka jest forma walki o byt jest konkurencja kupiecka, ona, również straszna jak wojna, dziełnie sturcy cywilizacji 673. Konkurencja na tem polu dopiero wtedy istnieje, gdy myślnie niech przyjmie na siebie - 675.

Zdaje się, że autor prawnie cały program socjalistyczny, rekaruje rządowi, byleby go wprowadzał stopniowo - 677 -

O własności i prawie spadkowym wypowiada autor dość trafnie, ale ma dwie iluzje - faktycznie, gdyby ziszczył się jego plan, przeto by go woli wszelka własność na państwo a wtedy brada poddałaby - będzie bankierem myślnych - a gdy zbankrutuje?

Uwaga myślna i prawo dziedziczne są najcięższymi bodźcami kultury - to dobrze, ale wprowadzenie ich do formy renty - 683. Kapitalizm wszelki porzucenie w rękach rządu, myślnie je aberwta.

Tam filarem społeczeństwa jest matrymonialstwo. Tulej także autor nie myli, że tak jak myślna, nie sturcy ani sturcy powstanie. Anglii jednokrotnie, lecz myślnie celom cywilizacji. 685 i nast. Matrymonialstwo dla niektórych ludzi jest nudną i nieciekawą, tylko wyglądem nie chce nadaje na trwałość - 685.

Dla wypracowań persymizmu jest to najcięższe niemoralność, gdy nie powstaje istota do życia, w której więcej domaje sięgo nie. 687 - tamże pyta o oburzenie i kto przyjmie na siebie odpowiedzialność za to? - nawet dzień, gdy dojdą do rozumienia, nie będą ze to udzielenie rozprawy - ponieważ nawet, że płodzenie to było,

pli
un-
razm
kła-
ze
H.
oway
owar
t. nie
u z
cecha,
i 689
cho
no
fue
pre-
a
e?
no.
gł.
wła.
autov
na
it.
s. 100
gdy
i. 100
wła-
i
gł.

brutalnej egoisty zniechęcenia dziełem oraz przeklestej lekkości
jedno tylko może ucieśnić i upokoić, gdy kto, bez względu na cierpienie, prę-
ży się do życia nowej istoty, aby z nią kultura miała nowych wojowników 688.

95.

upadku napisan: Anquetil-Duperron piem. studypw: i tuma: Zend Av.
Potem Burnouf nap: znakom. koment. do Yasna (Commentaire sur
le Yasna), zbior hymnow, którym z Vendidad i Vispered formuje
napis: ogu Zend Av. - Wyrar Zend = ywōs, zendik korotykhale
piemo: = gnostyk d. j. medres

„aniż aucten système de mythologie païenne, la prééminence du
Dieu suprême sur tous les êtres qu'il a formés se bâte d'un
plus vif éclat. (268) Anszas pandj, wdz. anhan. i yzedzi, ya-
zatar - nina duby twna jego amia, uel. On jest „pan najmod-
ny” Ahura - marda (Ormuzd, Ormazd) - najwistny, wistny, wpa-
niaty, majestat - W nap: Achemen. „najwik. z bogow” mathista
Zagâvém - jego najdoszta. tytat: „Stworza wieba i ziemi”
by stworza z niego, porost. wtyplis. wedy La II - Zob. takre:
ad. Frank: Etudes orientales Paris 64 - i Döllinger, Heidenth.
„Heidenth. -

12/82

Tednakże Ahura - marda nie jest stworza, jedynym ani wyśawnym panem świa-
ta. Obok niego Aryma, takre wierzy, takre stworza, zły z natury, zrodlo
wielkiego zlego fitya. i duchow. Takisat zamierzony wrod dwóch poteg.
Ciały kontradykcyjne - w koniu bzdre aty duch moze hamowony - ale to
tajemnica. Zervane-akerene, was bez granic” a ktorego oba
bostwa wyplaty, odgrywa role podwójnej. Teieli Franeryx mieli
jakies ciemne pojecie o Stworzy, nie pniekledzato im to kwanai
uś bogom miedzywym. Wielka, nena de Persow bytu zabijcy wro-
ciotwie, jannarki, mionki stworzone przez Arymane, wazai ze-
ni swa, wstoz, wypetniajacy drimny swobone. w niej przez gady,
kacmici ogien drewnami kontownemi i wonnemi. Tharindzstow
zly wroga dorwolona, ale zaniecyruai ogien swym oddechem,
pagnosici mu swa ofiars nie zastoniwazy robie ust, dopusci ze
zgarnie, zabici lub uderzy psa, to byty abrodnie karane smierci.
Tmry dawno psom lub ptakom drapi: do pozarcia, zely nie eamie.
crak ziemi, wdz lub ogien. Moa wotowy dris jenne garyfka-
rya pownekuie wzywana. (str. 260)

Gurono także gwiazdy i dżwie. Stoić altiszing altay, prawie to samo co Ormuz.
 Największa zaleta Amraspandson, że ma ją jedną wolę ze słońcem (hvare haza-
 osha) Kierzi (mão) albo (petni) albo w nowiu - Syryusz ma znowy dwóch gwiazd
 wci największą. Idzie na wiele gwiazd, po Amraspandson i Mitre-
 razem z Anahita bogin. poomuje wodom i dennom - ma trzy ciata i po-
 sterie - woda, konia, miedzienera. o dżwach: każdy otw. mają ferouera
 nawet bogowie (mają a wci go ualeriy. Ferou. nie tylko opiekun. także
 najpraszetniej. wsiąg otw: wsiąg boska jego dżwy. Rarem z piem.
 zycia i z walem formuje osobę. Ferouer to takie ideami, typami wra-
 reny. Tak oni przedsta. w Syryzie - Tak każdy otw. bogiem przez swoje
 fern: tak bogi każdy otw. przez ciata. Nawet Orm. ma ciata dżwi
 ugdoskon. Ma także famil - Kitha zion i dżier - Ze znowy piemow.
 jest ogien - ze zion cy ciotek spandomad, Cpenta - Armaiti gen.
 ziętki, co przewod. ziemi „doskonata madowi”. Anahita, Wenar
 peruk: zapmuję miejcie najyzi: - wielka matka, i wido wid mied.
 i zyciowci - wzyry, ludzie i bogi są piemow. Każdy otw, rego on otw.
 potrzeba a one wzyrych obdarga. Tutaj jame ciady dżwazek
 mitolo:

Chneń. nie mogło wyjść z tego chaosu, bo ugniot nie ma tem trojcy:
 Amnawny Mino-Khired, w którym madowi boska state ugi jui osoba
 ale jest grandop: wyjęta z nanki dżwi: o dżwiejch Księżec biete
 powrocie, z Spieglem nie nie mają dżgm. Trojcy i ie alurye redko
 są bawo ugieste albo potchod: podajiem.

Mitra jest pośrednikiem, taki go jui ornarat Tint: ale u wizer
 nie podobny do posred. chneń. Tego zadanie dorozowci sądami po
 sinien, aby dawa Kaida odebrata, to ję ugi ualeriy. Tak samo dżwi
 Ormuzda wżni ugi od chne: dżwi. Sw. Kapiot jest on fermerem
 Ormuzda, potem Tany try rubst. w jedne osobę. Ale moze także
 byi piem. z Amraspandson (Vohu-mano) „dobry dżwi, mysi
 dobra” ale wtedy jui nie jest osoba boska, bo piemow. z to istot
 stwoz: „zniętych uiesmiert.” Pierwini u zydwi Madrowi Boie
 jest formalka stata, powred. wzywa: - on - jest pomocnik

Boğa w stwarzaniu - stał mistrzem i racjonalny wyrażenie "nie przysięga" w
 Genesie 22:12: "nie przysięga" - zob. targum jeroz. Wierzę chrz.:
 z pamięcią nie przysięga - Gromi piem. meton. orestu cytuja do bima.
 Wydaw. pnykta z r. 140: kontrowersja między Tazonem i Wopis-
 kiem, dyalog między chr.: a żyd. Pienny cyt.: jakoby z hebr.:
 w synu stworzył Boż i t. d. w niewątpliwie odnosi się do targum.

Cette doctrine avait donc sa racine dans les livres les plus anciens
 et le plus vénérés du peuple de Dieu. Elle ne venait point du
 contact avec l'étranger. (216) - Tui u Mojzi: potem u Dani:
 i tui Izai: Wypis to podobnie: nietylko. do chrne: Twójcy od
 persk: mitol: (216)

Wypisze relig. stawi. moją. wemal w pomy. o upadk: piem.
 otow. i nadzieję pnykta od kury: (a to ty mied, panow. bogów -
 wemal otow) ale od kury: potaione z epoka otow: w pny.
 u żydów - gdzie Mesya: pnykta w chusti wolno obracaj.
 między inkarnacji, jak wiele od kury: pny: imen: zadosiadny:
 w chrne: a persk: inkarn: nie ma zadu. podobien' - zob.
 u. p. Izaien

Nawet nie ani w Boga nie ani w Targum nie pnykadowno by chrne -
 gdzieś u relig. była perska - Passaniz: byli u pnykta jak
 swob. - Sapot II (310-380) i u dyktu typistę porabiet -

fait égorger.

Wykłada potem aut. podst. swojej hyppot. Tiew. jest podobien:
trady: o grechu pierwod: a nastep. po nim odhup: z baska magin
o 2. piem: dobr. i zlym, prany: z koley: nad iuralt: i nad etow.
Bajka res mag: ma char. Kosmog: to oni dieli: iuralt ex. symb.
jeps. jaje swiatla, na 12 wesi, z ktor. 6 ualerij do kosmos. a 6 do
kosmos. Srebr. wesi ualeria: do piem. dobr. obegim. 6 wesi: do
moseum. swiata. Dnia z uosm. ai do jesienn. a 6 wesi. stanow: krolej
zlego ducha obegim. mieria: jesi: i zimny. W piem. 6 mieria:
mrysko prouta: i dojnew: w dug. 6 mrysko zimie. Spry
tego mag: diela epoke iuralt. na 12000 wesi: w: lat z ktor.
potowa do dobr. a potow. do zlego ualerij ducha. To jedn: tyria.
mrydzjel: kard: a 12 znak: nieb: pmer ktore Ston: w ragn
12 mieria. porobie: Tiew. tyria: do Jagnis: dugi do Byka. treri
do Blizniet i. d. Tny 7^{ty} znak. Wadze, piem. jesienn. xary.
nie panow. ciema. i zimie. a panow. swa ai do prout: Ston:
do znak. Jagnis. t. j. do mar: i wielkarny. (str. 294-298)
Ze relig. pers: byta alegor. Kosmog: chyst: pryma: ale kti
uq. godzi na takta konkla. aut:

C'est là l'idée qu'a voulu exprimer l'auteur de la Genèse dans
la fable de la femme qui, séduite par un serpent, cueille
la pomme fatale qui, comme la boîte de Pandore, jette une
roue de malheur pour tous les hommes. (p. 298)

Przyppomin. trady: Pers: o raju i wielk. imij, matce riny, ktora
stanow: pmer Arym: milata miedy. zimno. wagn. dal:

Il résulte, d'après les termes formels de cette cosmogonie que
le mal introduit dans le monde est l'hiver. Quel en sera le répa-
rateur? Le dieu du printemps ou le soleil dans son passage.
sous le signe de l'Agneau, dont le Christ des chrétiens prend
les formes, car il est l'agneau qui répare les malheurs du
monde et c'est sous cet emblème qu'il est représenté dans
les monuments des premiers chrétiens. (p. 301)

Prystawa aut. mryj. jenne podobienstw z persk. Bundarz: i z ktor.
mry. Stuskiow (301-304) ktora ma udenaj: prami mry: doisam. z hedy.

Stans. aut. myrasi. u. usdep: o warbo: trady. libl: tant d'absurdités
et de folles idées, réunies dans un ou deux chapitres de ce livre
merveilleux, ne peuvent être admises comme histoire par l'homme
qui n'a pas éteint entièrement le flambeau sacré de la raison
dans la fange des préjugés. S'il était quelqu'un parmi nos lecteurs
dont la crédulité courageuse fût en état de les digérer, nous le
prions bien franchement de ne pas continuer à nous lire et de
retourner à la lecture des contes de Peau-d'Ane, de la Barbe-
Bleue, du Petit-Touquet, de l'Evangile, de la Vie des saints
et des oracles de l'âne de Balaam. La philosophie n'est
que pour les hommes, les contes sont pour les enfants. (p. 311. 312)

[illegible]

9. 331. ³³² Or c'est à l'équinoxe du printemps précisément que Christ triomphe et qu'il répare les malheurs du genre humain, dans la fable sacerdotale des chrétiens, appelée vie de Christ. C'est à cette époque annuelle que sont liées les fêtes qui ont pour objet la célébration de ce grand événement, car la pâque des chrétiens comme celle des Juifs, est nécessairement fixée à la pleine lune de l'équinoxe du printemps, c'est-à-dire, au moment de l'année où le soleil franchit le fâcheux passage qui répare l'empire du lieu de la lumière de celui du prince des Ténèbres et où reparaît dans nos climats l'étoile qui donne la lumière et la vie à toute la nature. —

Flu

et

mon

li

742

it

aut

ome

orga

Ca

ua

nyo

ue

rem

z ni

rago

u ka

tu

zera

u do

i dw

r. ni

ua

uni

lo

zar

u

iraa

mo

vin

can

et

cat

ue

enf

it

Histoire des Perses d'après les auteurs orientaux, grecs et latins
et particulièrement d'après les manuscrits orientaux inédits, les
monuments figurés, les médailles, les pierres gravées etc Par

le Comte de Gobineau. 2 vol. Paris 1869. Henri Roux. - 8°. p. 586. 537

76 2^m tom. vol. II. Réformation religieuse (p. 38-57) et III. Zoroastre
 et sa doctrine (57-62) : IV. Les dogmes zoroastriens (62-70) dochołzi
 aut. do nastep. rezult. Daryusz stworz. Konstyt. państwa. Ktoś z wien.
 odmienn. w głoś. rang. dołwa: we wst. Pers. ar. do nar. ar. Włoz.
 organiz. polity. wyptk. i admini. państwa: i dat jej now. stol. Susz.
 Oa tak: uwarz. relig. narodu. Personie byli ar. do jej ar. wyptk.
 aa wyptk: zachod: arzy, porychod. z Babil. i ze Sard. pner. co ich
 wyobraz. relig. podlega: wyptk. pnerkard. Ktoś byli niemał. Ktoś
 nie mieli uorganiz: Kapłan. ani inż. ani dogma. ustalo. Raza aram.
 (semie.) narucat. im gotow. pni osnia: ruten. ruten. pner. a ruten
 z nie: we mitol. i relig: pner. Wielki państwo. antago: relig. między
 rasy irani. a aram. ruten. Babil. Tam ta nie ruten: Chalid.
 a Kapłan. Chalid. doł. nie ruten. pner. Dary: pner. zmmieji
 ten antago. Podrca qdż dany. wojny oswo. ze Traortez. byty
 zera. woj. relig. ludów irani. pner. arzy. Dary. pner.
 uad ten, aby ruten. między. pner. irani. i aram. państwa. ruten.
 i dwa ruten. ruten. relig. między. ruten. pner. - amener les deux systèmes
 religieux à une réconciliation, faire sortir des cultes anciens
 un culte nouveau, syncretique, excluant les points extrêmes, se
 tenant dans une sphère moyenne - 49 - (38-57)
 Cokol. nie chee trzym. o trzym. Grec. ze byty Wilka Zoroast. i o
 ruten. w Ktoś. oni igli, to pner. ze ze Dary. byty nowa "gwarda ruten"
 "Zaratushtira, nowy trzym. tab refor. relig. Byty niemał. pner.
 irani, ale muni. nie uwarz. w Medzi, w ruten. ruten. państwa. muni
 muni. ruten. pner. w pner: qdż ruten: obok ruten. i ruten. nie
 ruten. wyobra. relig: La réforme de Zoroastre ayant introduit
 dans l'ancien mazdéisme une foule de notions araméennes
 et même helléniques, il serait peu explicable que son auteur
 eût été un homme des provinces féodales de l'est. Au contraire,
 ne dans le pays mède, il avait dû se trouver pendant toute son
 enfance, toute sa jeunesse, en contact avec les courants religieux
 et intellectuels les plus différents de la religion nationale: il

avait subi leur influence et suivi leur impulsion (p. 53)
 Aut. pnyppura zé ar. w Azerbejdjan d. j. Medyi pōta. z dno par
 le concours des sectes et des croyances, l'esprit de conciliation trou-
 vait amplement matière à se développer et à se fonder.

Ojreš Zoro : narys. us Turuszaspa, w jēt form. irai. Greth.
 Prexaspeš, Inorzan. Nambyš : ktire : ktōl piša : zastre. syna
 a ktōry dypomā : ktōl : zahi' brata jēp Suerdesa. Toš : jāk opor.
 Herod. odston. falezga. Suerd. Aut. pnekton. zē Prexasp. Herod.
 jedna i ta sama osoba z oty : Zoro. Nanka jēp apoty k : erara
 na wotk : opōt, jāk wida' z uskyp : w Gathar, modlitw : uszyp.
 w Mandeis mie. Pōdžel. pašst. na z stref niē polit. lewa Kirišel.
 hōv. rohi za wōi 7 planet - a Karida stref oddejo pod opiel. jedn.
 Amzaspand - upytw babil, Pōad plant. hieres. gniard wosob.
 w zrecy : drehōw upytw. na lory uton. Pōton. w rypst. Zorvast.
 stęp dē zaleri : w uszypst. chust. i uszyp : w mōst. istot niēni.
 stęp potneba zaberpięz. uszyp dē upytw. mōst. modlitw.
 formst. ceremo. amulet : a to uszypst. prohod. chald. Alq
 wai dē skomplik. liturg. i ceremo : potneba : byt facho : test.
 w down. lud. irai. Keily opniē wōd. byt kept. zwanā.
 ber tmdas : pōst. ofier : Tenar potneba : kepta : Koment do
 wāg iū. Zoro : zaktā : magōw irai. (57-62)

Wari. pnes Zoro : i następi w do Seleuoy : Iran. niē zual.
 Dualizm. Au temps de Darius et même pendant toute la
 durée de sa dynastie, les Perses n'ont pas connu ce dualisme
 resté pour nous le trait capital de leur religion. Ils avaient
 pensé jusqu' alors et ils continuèrent à croire que la nature
 essentiellement bonne, était tourmentée par des influences
 malfaisantes, mais il n'admettaient pas l'égalité entre les
 puissances contendantes. Ce ne fut que vers l'époque des
 Séleucides qu'ils changèrent d'avis, et adoptèrent le système
 chaldéen des exodas. (62)

Diet. Zorvast. byta uorgeniyo. sērat. niēb. Ahura-marda
 zostet uacelu : w peltiēp. mōz. niē deon. amzaspandōw -

amesha-*spentas*, *inietich* *nieimertclouh* " *Urie* *an* *Insrami* *urui* *urui* "
Van-Humano lub *Bahman* = *mijl*, *Asha-Valista* lub *Ardi-Behesht*
 = *rybni*, *Kshatra-Vairya* lub *Shahryar* = *woda*, *piem* *rybni*, *Epta-*
Armaiti = *ziemia*, *rywielka* *posueh*. *Haurovata* = *logartu* *pracy* *wolno*.
dis. *Tarow*. *in* *uargu*. *Kshurad* - *istatu* *jest* *Ameretat*, *nieimertclouh*.
Defin. *tyt* *amraspandou* *byty* *w* *duhu* *remi*. *Rim*. *remi*. *ub* *ponaz*.
 z *7*. *planet*. *Talk* *astrol*. *westa* *do* *wiamy* *relig*. *indou* *iran*. a *mardeim*
stawa *ie* *gnesto* *uraz* *band*. *symbol*. *Pygmo*: *nirat*. *predmis*. *siest*.
poragi. *ren* *daw*. *uome*. *relig*. *iran*. *ie* *bydz*. *Ta* *onechaz*. *je* *uob*.
za *darya*: *Stana* *uob* *Bofor*. z *Kolum*. *na* *ren* *Ormond*. *budye*
w *Kapado*: *nirat*. *na* *ren* *ostu* *Anaitis* i *Imanos*. *Quoi* *tey*
pygmo. *Irva*: *cate* *uoyk*. *nieb*. *duh*: *yacatas* - *ireds* - z *uoyk*
air. *by* *duha*. *esene*: *jathiegi* *jest*. *Kraj* i *uand*. *nieat* *uoyk*
iredou. Les *jours* *avient* *aussi* *leurs* *ireds* *qui* *les* *animaient* *a* *produire*
le *bien*: *un* *troupeau* *de* *chevaux* *avait* *son* *ired*, *en* *tant* *que* *compose*
de *betes* *bien* *portantes*, *jeunes*, *florissantes*; *en* *un* *mot*, *l'ired*
representait *partout* *la* *vie* *et* *la* *sente* *morale* *et* *physique*
avec *correlation* *a* *un* *corps* *eleste* *quelconque* *dont* *l'action*
dominait *sur* *la* *partie* *terrestre* *de* *l'etre* *ou* *de* *la* *chose* *observee*,
et *maintenant* *le* *lien* *universel* *a* *travers* *l'ensemble* *de* *la*
creation *d'Ormond*. (65)

Le qu'on pourrait appeler la substance ideale du monde s'etendait
 plus loin encore et multipliait bien au dela son individualite. Avec
 les amshaspands, avec les ireds, il y avait les *ferouers* ou *fa-*
ouras, c'est-a-dire les types des tous les etres crees, sans exception,
 pourvu qu'ils fussent purs, c'est-a-dire qu'ils appartenissent
 a la vie: *ferouers* des hommes et des femmes d'Iran, *ferouers*
 des chiens, des chevaux, des troupeaux, *ferouers* enfin de ce qui
 existe. Les types, issus de la force agissante de la nature, etaient
 veneres dans leur etat premier et alors qu'il ne s'etaient pas ma-
 nifestes encore; mais on leur accordait le meme respect lorsqu'ils
 venaient a se produire sous la forme plastique, et encore
 apres quand ils avaient abandonne cette forme. On ne peut s'empêcher

de remarquer ici combien cette doctrine était profonde et en même temps combien elle s'oppose aux systèmes de rémunérations et de châtiments éternels. Le férouer de l'homme iranien était pur; le corps dans lequel il entrait l'était également, par cela seul qu'il était iranien, et pour la même cause, lorsque la mort arrivait, le férouer restait pur à jamais. Les erreurs, les fautes, les crimes dont la carrière humaine pouvait être marquée ne constituaient que des accidents transitoires et ne requéraient pas une peine. Le fait seul de cesser d'être Iranien, c'est-à-dire d'avoir commis de tels manquements que cette qualité était en quelque sorte effacée, livrait le coupable au destin qui attendait sûrement les créatures étrangères à la Bonne Création et dans lesquelles les vertus ne se supposaient même pas. (65)

En réalité, les férouers, les iæds, les amshaspands et le chef suprême Ormuzd avaient été connus jusqu'à Zoroastre, mais vaguement distingués de l'ensemble de la nature; le prophète ne les en separa pas positivement, seulement il les superposa, les classa dans un ordre hiérarchique et de cette manière comme je l'ai dit, non moins que par l'adoption des sciences astrologiques et de tout ce qui s'y rattachait, il inclina vers les religions de l'Assyrie, comme on ne l'avait pas encore fait, tout en s'efforçant de maintenir un point capital fort étranger à leurs doctrines, en refusant de reconnaître pour divin tout ce qui était mauvais. Zo. ne paraît pas avoir autrement dogmatisé sur l'existence d'Ahriman, de ses anges, au nombre de six, de ses démons, opposés aux iæds et de ses férouers, opposés à ceux de la Création pure. Ce supplément de croyances ne fut pas formulé sous les Achéménides. Le mal était encore considéré comme un fait de désordre dans lequel on aient pas trouvé logique d'introduire un enchaînement quelconque. Agra-Magnus, Ahriman, le mauvais esprit, n'était pas un dieu. On ne le respectait pas,

on ne lui vouait aucun culte, on attaquait ses oeuvres partout où on les rencontrait, en tuant ses créatures, en détruisant ses ouvrages, on ne lui accordait qu'une existence heureusement transitoire, bornée autant que possible. (66)

Donvzi pot. aut. zé astanow. Kaplan. jist nailad. semic. instyt. Khoru w zarw. rumna pner Low: dyuén na Lassar. Dveta do petu. nokhwi. Tyt. magov ni anach. u. w Zen. tam Kapl. ogni. narw. cithrava. Myta: zé byta bybus pers: magov, zperya: vrlau: obonig. Kaplan. ale na to nie ma drow: a ran nypru moré me jochu. z irai. maga (= magus) len re semic. Arab. pjar: naryw. magov. madjous w = madj'ad; (superbus). Tur Terem. (39,3), deuneg. w Cyr: nypru: val-mag'w, narel-mag. w Kuli. babil. To pearn. zé maga: naryw. u. Kapla: u naryst. lud. semic. Semic. poura. magov potines. pner unryst. magofoni, w wani: imier. falsyq. Smer. Wtedy mané. mago. u. chow. pner obelq. ludno: oryq. byti to mag. aram. tak jati unryp. Smer. byta prob. potlic: ludno. irai. pod jarum. relig. aram. Tero: irai. nypru. w tej unryq. mojs mianaw. i pogar. Ola Kuli. aram: swith nari mag. ofarra: najnyji. zraenu.

O chren. za Arsacydon (Partin): Il y eut donc, à partir de cette époque, une Eglise nationale dans l'empire parthe, ce qui fut plus tard confirmé par le concile de Nicée. Zabakhnes n'a laissé qu'un seul écrit, qui consiste en une lettre au patriarche d'Antioche. Il paraît avoir vécu jusqu'à 220, sept ans avant la chute des Parthes. (p. 545)

Tung drow nyph. narro: u. ludin potleg: bertu Arsacyd. indzi aut. w ten. zé pnestad. relig: nyph. ranety u. chwi. Ola pward. polit. Abgar + Koto v. 35 uas. evy. pnestara: mojs mare chre: nypru. Anani. Utory jé porcu. i rali' Har. pinner. bisk. gming chre: w Ederie, ustanow. pner sw. Tad. Brat shyj. Ananiego, Sanadung, fakre byt podob. aram chre: a potem porwa: pnestad. swith qytorypman. skath. repu sw. Tad. nad jerié. Vou a sw. Partin. w strepanos a Kurd. pnestat. imier. meq. (545) Vrai ou douteux, ces détails impliquent dans la tradition la venue certaine que le christianisme avait déjà commencé dans la région de Nisibe et d'Edesse. Encore une fois, rien n'est plus admissible: tout ce pays fut rempli de Juifs plus ou moins dissidents, un

roi de la Comagène avait été converti par eux; plusieurs princes arabes s'étaient laissé gagner, et un terrain, sur lequel existait en permanence une semblable activité religieuse, devait être extrêmement propre à la propagation de toutes les doctrines et principalement des plus nouvelles. (546)

Pod kon. 1° me: ustaję walek. w. h. p. co do chne: p. em. k. i. p. an. 543. Kosroes arm. rabid. p. we. k. em. Asiag'a za namo: p. em. 22. Sasanidow. Syrenzaboj: s. k. i. Arser: z. l. i. p. i. Suren-ë - Balhan byt i. w. Grek. Ilum. Woiz. w. k. o. s. y. m. e. Kosro: i. d. p. em. m. do d. z. y. s. k. t. w. : b. a. p. t. to i. w. Tirydat. - Aut. ma medal z m. i. e. r. k. i. o. l. a a. u. g. u. Artaban Bask Hemed (z. e. f. h. e. m. e. d. o. w. : a. u. e. d. n. g. + Aut. j. a. o. d. n. o. s. i. d. o. t. y. c. h. r. a. s. o. w. .

O chne: Abgara rob. 543

W. i. e. d. p. i. e. t. h. g. n. y. m. z. e. l. a. : w. T. e. r. o. z. : p. o. d. o. : p. i. e. m. T. i. e. l. S. u. D. u. e. j. : a. p. w. y. m. e. n. i. a. . T. a. r. t. o. w. , M. e. d. o. w. , E. l. a. m. i. t. o. w. - b. y. l. i. t. o. p. r. o. z. e. l. i. i. r. y. d. 544.

... k. w. p. t. y. e. s. - T. y. d. o. w. z. a. A. c. h. e. m. . A. l. e. a. W. . a. u. e. k. p. . A. r. s. e. r. . 544.

es

fait

être

et

ix. ar

, 22

by

sk.

v

+

22.

44.

54.

